LINDESAY DE MOOR

KLEDINGREPARATIE

EERSTE EDITIE

Voor dit boek is geen enkel kledingstuk doelmatig schade aan gedaan. Reeds bestaande gaten zijn gebruikt ter reparatie, of er is een gat in een stukje reststof gemaakt om het probleem te illustreren. #NoWaste

Introductie **3**

Disclaimer 3
Hoe ontstaan scheuren en gaten? 4
Weving (binding) van de stof 6
Vezels 7
Onderzoek 7
Wat heb je nodig? 7

Benodigde algemene technieken **9**

Spelden 9
Draad in naald steken 10
Knoop in draad 13
Draad afwerken 14

Grote scheuren **16**

Het stoplapje voorbereiden 16
Katoen/linnen onderkleding repareren 18
Dikke stof stoppen 22
Damast 25
Nette kleding 26

Kleine scheuren/inweven **33**

Benodigde technieken 33
Algemene versteviging 35
Algemene reparatie 38
Diagonale scheur 41
Winkelhaak 42
Gebreide stoffen 43

INTRODUCTIE

Op internet zijn vele manieren te vinden om een gat of scheur in je kleding te repareren. Soms is het daardoor lastig om door de bomen het bos nog te zien. Daarom heb jij voor jou een zo volledig mogelijke gids liggen om voortaan zelf scheuren dicht te kunnen naaien. Dit boekje is bedoeld om zowel mensen die al wel eens wat hebben gemaakt als mensen die nog nooit een naald hebben vastgehouden te helpen. De kleine stukjes beginnersinformatie zal om die reden in boxjes staan zodat ze makkelijk te vinden- en te negeren zijn voor wie daar wel of geen behoefte aan heeft.

Dit boekje is daarnaast bedoeld om, naast het repareren van kleding, ervoor te zorgen dat de kleren weer een flinke tijd zonder reparatie mee kunnen gaan. Dus hoewel het soms omslachtig is, werkt het écht en zal hopelijk je reparatiestapel klein blijven!

Hoewel er veel theorie in dit boekje is uitgelegd kan het wel helpen begrijpen hoe alles werkt en dus ook hoe het te repareren is.

Ik heb mijn beste pogingen gedaan om dit boek volledig los leesbaar te maken. Buiten de rest van deze introductie en de benodigde algemene technieken (specifiek voor beginners) zouden de hoofdstukken los van elkaar te lezen moeten zijn, tenzij er specifiek naar een ander hoofdstuk wordt verwezen. Om dit voor elkaar te krijgen heb ik een “techniekenboom” gemaakt. In dit hoofdstuk, de introductie, worden alle basistechnieken uitgelegd die nodig zijn om te naaien. Bij het hoofdstuk over scheuren dichtnaaien worden extra technieken uitgelegd welk specifiek nodig zijn voor scheuren. Bij elke soort reparatie worden de reparatiespecifieke steken uitgelegd. Zo kan jij hopelijk makkelijk en snel alle technieken vinden die jij nodig hebt zonder verdwaald te raken in andere technieken. De terminologie is tussen neus en lippen door genoemd maar om die reden wel gemarkeerd. Mocht terminologie niet in een hoofdstuk worden uitgelegd kan je het waarschijnlijk in een eerder hoofdstuk terug vinden.

DISCLAIMER

De technieken die hier beschreven staan zijn geen hacks die binnen 5 minuten afgewerkt zijn. Ze kosten dus wat tijd om succesvol af te ronden. Wat wél in dit boek beschreven staat, zijn technieken die gefocust zijn op stoffen, oorzaken van scheuren en hoe deze oorzaken

zogezegd weg te nemen. Zo kan jouw gerepareerde project weer een tijdje mee gaan zonder dat het snel uitscheurt of er weer nieuwe gaten ontstaan.

HOE ONTSTAAN SCHEUREN EN GATEN?

Figuur 1: Een slijtageplek in een t-shirt mouw. In dit geval is door het vele dragen een gat ontstaan. Door de rode vulling kan je heel mooi zien dat de stof direct rond het gat dunner is dan de omringende stof.

Er zijn verschillende manieren waarop scheuren en gaten kunnen ontstaan. Afhankelijk van het ontstaan kan het zijn dat je de reparatie aan moet passen om er zo voor te zorgen dat je een lange tijd niet meer hoeft te repareren.

- Slijtage
  Slijtage betekent dat de kleding zo vaak gedragen is dat de stof dun begint te worden. Je kan dit voelen door een stuk zonder gat tussen je vingers te wrijven en daarna het stuk stof rond het gat. De draden waar de stof uit geweven is zijn daar een stuk dunner. Doordat deze slijtage niet op tijd is herkend of verholpen, is uiteindelijk in het dunne stuk een gat ontstaan. Dit is jammer maar gelukkig niet moeilijk op te lossen!

  - Een andere vorm van slijtage is dat de draad die lappen stof bij elkaar houdt los komt te zitten. deze aansluiting van stoffen heet een naad. De naad laat los. Een beetje afhankelijk van de kleding is ook dit niet moeilijk te repareren. Met een beetje geluk is het zelfs de makkelijkste!

- Ongelukje
  Een ongeluk zit. in een klein hoekje. Als het haakje van de poort je kleding vangt kan dit een mooie scheur opleveren. De stof zelf is dan niet zwak, maar de boosdoener was helaas gewoon net wat sterker.

In beide gevallen is het belangrijk dat je zo snel mogelijk wat aan de scheur of het gat doet. Ze worden namelijk alleen maar groter als je langere tijd de kleding blijft dragen zonder het te repareren.

WEVING (BINDING) VAN DE STOF

Als je een gat of scheur ontdekt is het slim om na te gaan hoe de kleding in elkaar zit. In het specifiek hoe de stof in elkaar grijpt.

Er zijn twee primaire soorten manieren van weven. De eerste wordt gedaan op een weefgetouw, en dit is hoe de meeste stoffen worden gemaakt. Draden die horizontaal lopen (inslag) vlechten door draden die verticaal lopen (schering). Hierbij zijn de verticale draden sterker dan de horizontale draden.
De vlechtpatronen kunnen verschillen. De simpelste vorm van weven is de platbinding of linnenbinding, waar telkens één verticale draad kruist over één horizontale draad, waarna de volgende horizontale draad over de verticale draad kruist.

Figuur 2: Binding van twee stoffen. Links is een platgebonden linnen weergegeven, en rechts een kepergebonden terugkerende doorhaling. Dit is een wijze van weven geïnspireerd op de keperbinding, maar dan soms gespiegeld.

Figuur 3: Gebreide stof. De kleine V-vormige steekjes aan één kant, en lusjes aan de andere kant van de stof zijn kenmerkend voor deze binding.

Sommige stoffen zijn echter dichter geweven. Bijvoorbeeld één verticale draad kruist over drie horizontale draden, en gaat daarna onder de vierde door, om vervolgens weer over drie horizontale draden te kruisen (keperbinding; kijk maar eens naar je spijkerbroek).

Andere stoffen zijn of lijken gebreid. Een (of enkele) draad gaat door zichzelf heen om zo een veerkrachtig geweven stof te maken.

VEZELS

Naast de weving is het ook belangrijk te weten waar de stof van gemaakt is. Dit is vaak op het label in de kleding te vinden. Dit is belangrijk omdat je de reparatie van een gelijke samenstelling wilt maken als het kledingstuk zelf. Op die manier zal het kledingstuk zich weer geheel gedragen zoals het deed voor de reparatie. Bij een groter gat of scheur die je onzichtbaar wilt houden wil je een stuk stof hebben die in stofbinding en materiaal gelijk is zodat ook deze niet opvalt.

ONDERZOEK

Met behulp van bovenstaande informatie kan je aan de slag gaan. Beantwoord voor jezelf onderstaande vragen.

1. Bekijk de scheur. Hoe groot is deze? Is hij een paar millimeter groot of meerdere centimeters?

2. Is de stof rond de scheur normale dikte of dunner dan stukken stof waar minder kracht op staat? *Bijvoorbeeld, als de scheur op de knie van een broek zit, voel dan de stof rond de scheur en de stof op het onderbeen. Voel je verschil in de dikte?*

3. Hoe is de stof geweven? *Welke stofbinding is gebruikt?*

4. Welke materialen staan er op het kaartje met wasinstructies aangegeven?

WAT HEB JE NODIG?

- Naald
- Een draad in (bij voorkeur) gelijke materiaal als de stof
- Polyester is in de supermarkt in basiskleuren te verkrijgen, en in stoffen- en fourniturenwinkels in vele andere kleuren.
- Katoen en linnen is in sommige winkels en op marktkraampjes te vinden, en daarnaast online te bestellen in verschillende maten klosjes.
- (Voor grote scheuren in een niet-gebreide weving) stof in dezelfde weving, materiaal en kleur als het te repareren stuk, eventueel een ander kapot kledingstuk of anders vaak in stoffenwinkels te krijgen.

- Spelden
- (Eventueel) een wilhelmientje, een munt vormig metaal met een draadoogje aan één kant.
- Kleermakers krijt of een uitwisbare pen
- (Stof)schaar

Figuur 4: Benodigdheden. Van links naar rechts: Stofschaar, klein schaartje, klosjes garen, wilhelmientje, naald, vingerhoed, spelden, extra stukjes stof en aftekenpotloden. De stoffen heb ik zelf uit mijn restjes bak gehaald, en zijn derhalve vrij klein.

BENODIGDE ALGEMENE TECHNIEKEN

Met deze technieken en met de steken in de komende hoofdstukken is het aangeraden ze eerst op een proeflapje te doen. Voor naaisteken is een stukje borduurstof aangeraden, omdat hier de draden niet dicht op elkaar zitten en je dus voldoende ruimte hebt om te zien wat je aan het doen bent.

SPELDEN

Spelden wordt gebruikt om stoffen tijdelijk vast te zetten vooraf aan het naaien. Hierna kan het geregen worden of genaaid.

1. Ga na wat je wilt naaien

2. Steek de speld in de toekomstige naad

3. Laat nu het uiteinde weer uitkomen, ook in de naad. *Pro tip, speld in de tegengestelde richting van die je naait, laat de puntige punt naar jou wijzen. Zo haal je ze er makkelijker uit tijdens het innaaien van iets.*

4. Als je een curve speldt, of voor de machine kan het zijn dat je liever haaks op de boven beschreven richting speldt.

DRAAD IN NAALD STEKEN

Dit kan zowel met als zonder wilhelmientje gedaan worden. Mét is voor beginners makkelijker.

Met wilhelmientje

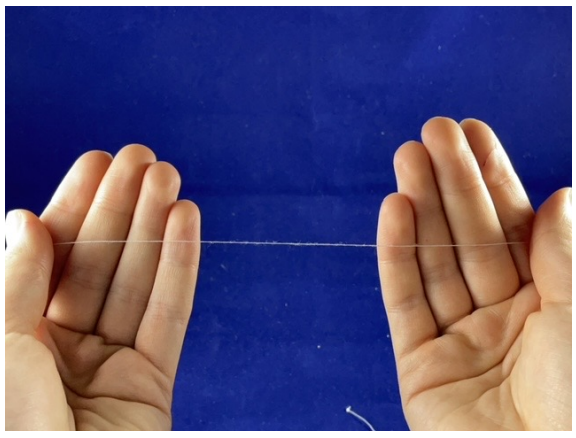

1. Knip de gewenste lengte draad af, ikzelf gebruik altijd maximaal tweemaal de lengte van mijn onderarm. *Meer is niet efficient, want je moet dan buiten je macht werken en de draad slijt = breekt sneller*

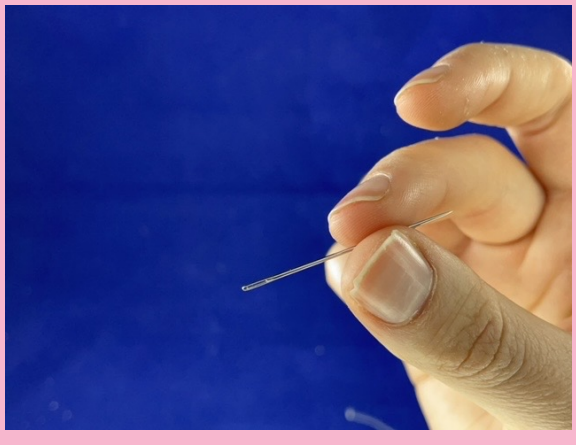

2. Neem de naald. De ene kant is scherp en de ander heeft een oogje. Als je naald er niet zo uitziet check of het een hand naainaald is!

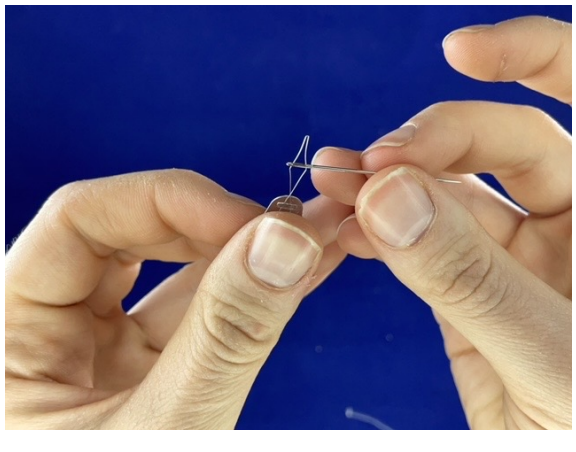

3. Neem het wilhelmientje en steek het draadoogje hiervan door het oogje van de naald.

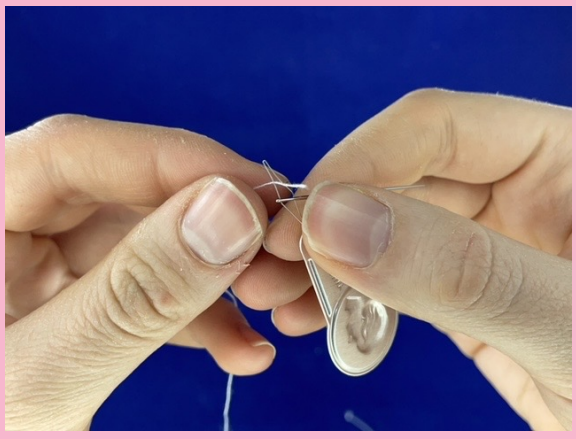

4. Doe de draad door het draadoogje. Zorg dat er minstens 5 cm draad aan een van de kanten zit en nog meer aan de andere kant.

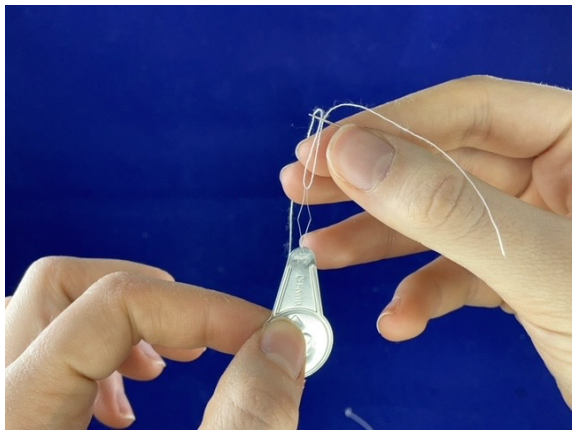

5. Trek het wilhelmientje terug en leg deze pas neer als de 5 cm aan draad geheel door het oogje van de naald heen is (staart)

Zonder wilhelmientje

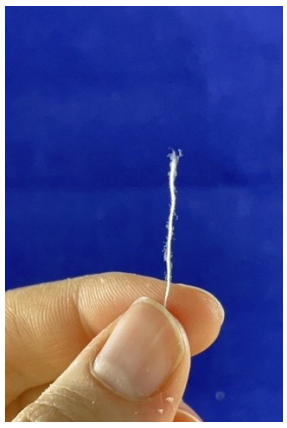
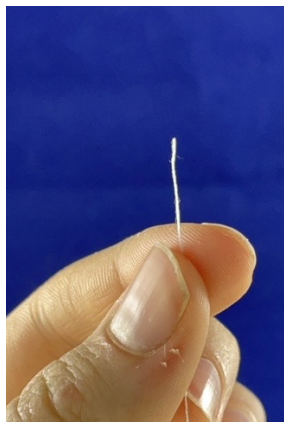

1. Zorg dat de draad niet te veel pluist aan het uiteinde, dit doe ik zelf door het voorzichtig nat te maken (likken) en daarna de pluisjes af te knippen.

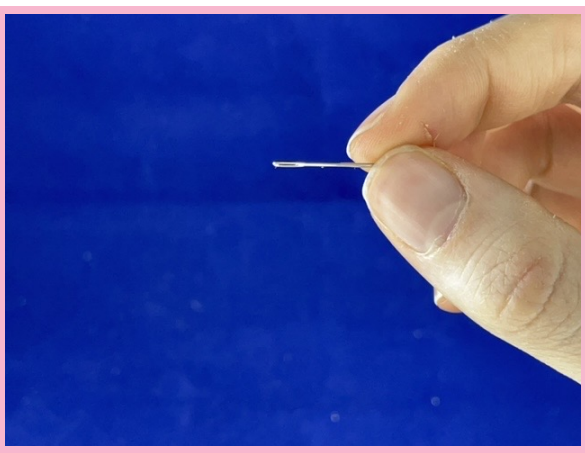

2. Houd de naald vast zodat het oogje het dichtst bij je is

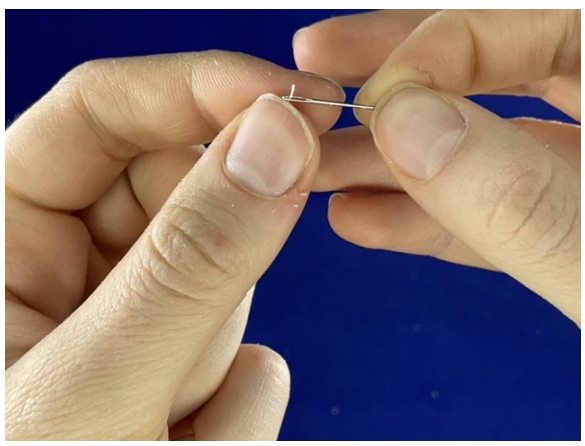

3. Steek de draad er voorzichtig doorheen

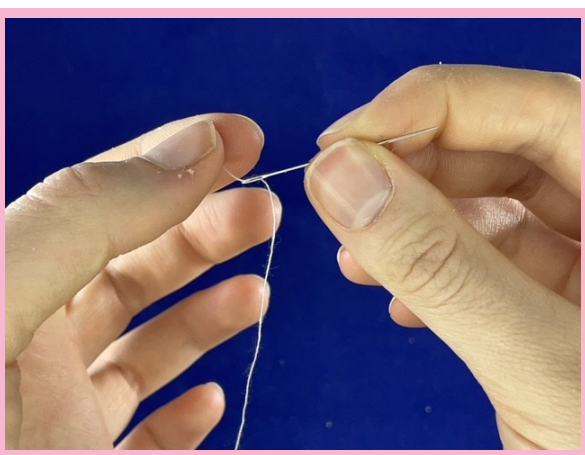

4. Als het uiteinde van de draad draad 1 mm verder dan het oogje is, pak hem dan voorzichtig over en trek aan dit uiteinde om zo voldoende lengte na het oogje te hebben (de staart).

KNOOP IN DRAAD

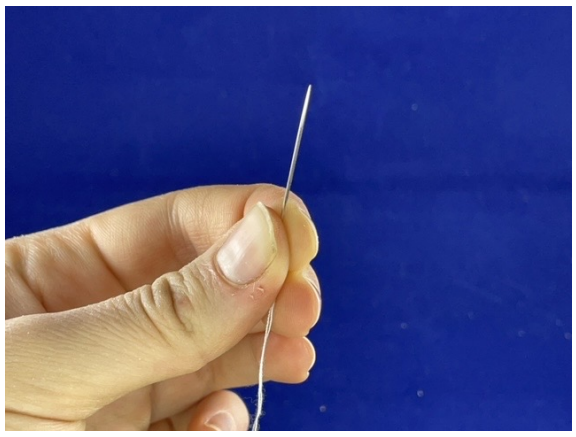

1. Houd de naald vast zodat het garen en de staart nergens heen kunnen.

2. Pak nu het andere uiteinde van de draad en klem deze tussen de hand die ook het oogje van de naald vast heeft.

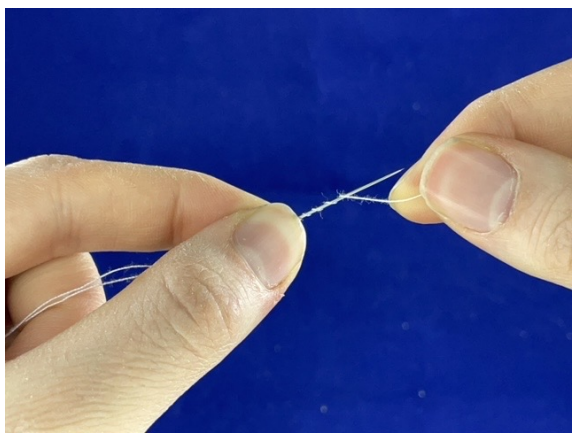

3. Wikkel nu de draad 4 á 5 keer rond de naald

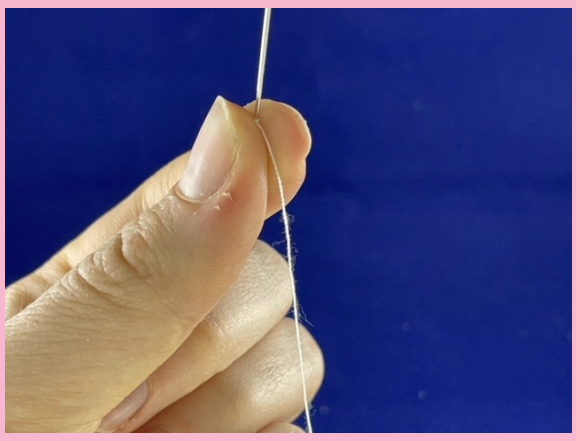

4. Pak deze wikkelingen vast en zorg dat je het uiteinde wat je vooraf vastklemde ook erbij hebt.

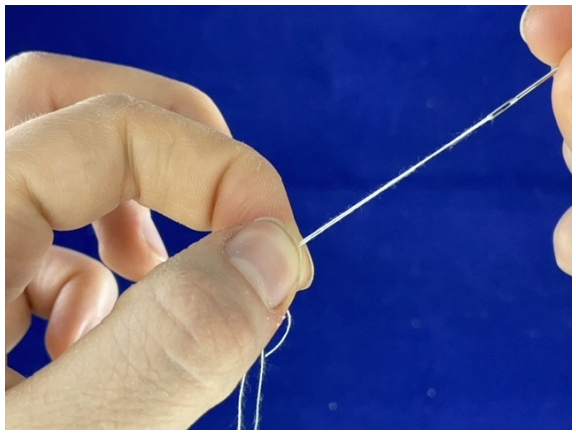

5. Trek deze wikkelingen over het oogje van de naald en over de draad. Kijk uit dat de draad hierbij niet uit de naald schiet!

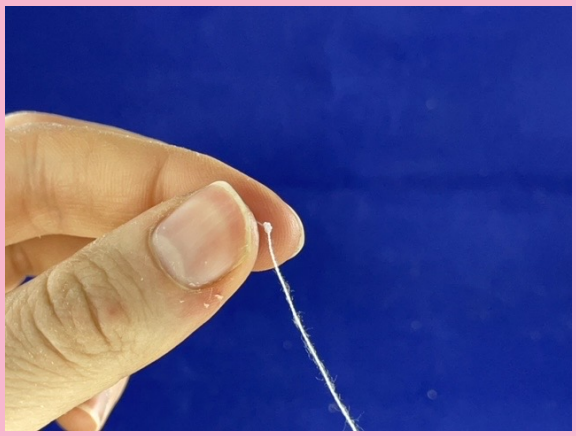

6. Als het goed is zal de draad geheel over zichzelf glijden tot het een knoopje achterin vormt. Als het halverwege vast komt te zitten kan je altijd het knoopje ontwarren en opnieuw beginnen.

DRAAD AFWERKEN

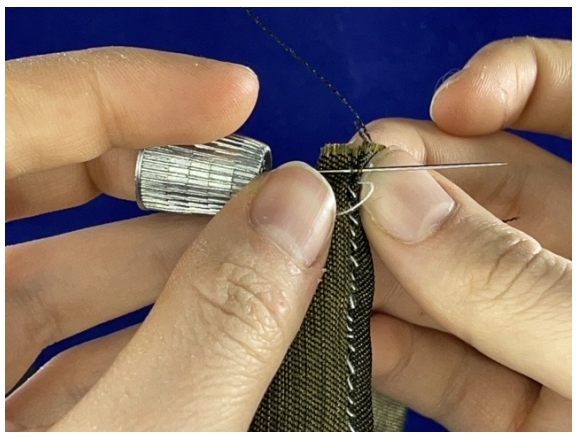

1. Maak de laatste steek

2. Herhaal deze steek en zorg dat de draad niet geheel aangetrokken is

3. Haal de naald door het lusje en trek de draad opnieuw niet geheel aan

4. Haal de naald door het nieuwe lusje en trek aan.

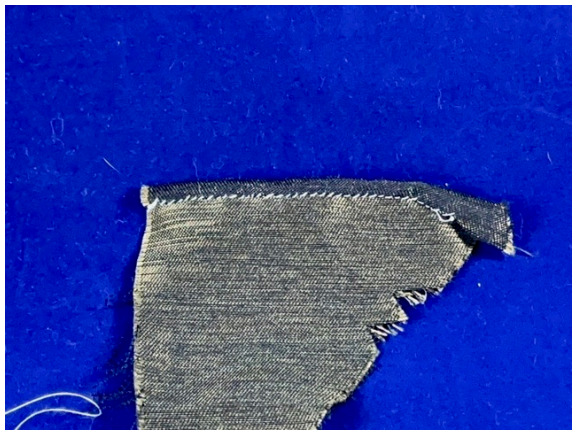

5. Knip de draad

GROTE SCHEUREN

Als een scheur of zwakke plek groot is, heeft het geen zin om deze stof met de hand te verstevigen. Het kost te veel tijd en energie. In dit soort gevallen maak je gebruik van een extra stuk stof (stoplapje).

Deze extra stof is bij voorkeur niet nieuw. Als dit wel zo is, is de ingeplaatste stof sterker dan de omliggende, licht versleten stof, waardoor scheuren kunnen ontstaan aan de rand van de reparatie. Het beste is dus om bijvoorbeeld een kapotte spijkerbroek met een andere, compleet kapotte spijkerbroek te vervangen. Als dit niet kan, zorg er dan voor dat de in te plaatsen stof lichter of dunner is dan de kapotte stof. Zo zal de nieuwe stof dezelfde draagkracht hebben als de versleten stof.

Er zijn verschillende vergelijkbare manieren om deze reparatie in te zetten. De voorbereiding is voor de meesten dezelfde. De voorbereiding voor alles behalve damast (strak ingeweven linnen, bv een tafelkleed) is gelijk.

HET STOPLAPJE VOORBEREIDEN

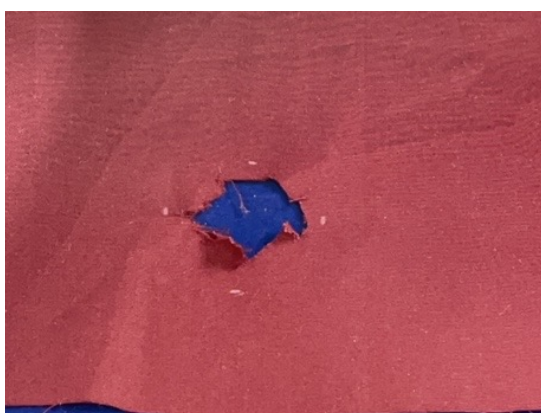

1. Ga in het kapotte kledingstuk na hoe veel van de stof vervangen moet worden. Teken de breedste punten van de zwakke stof af met een pen. Zo krijg je vier stippen. Een aan elke rand van de scheur of zwakke plek.

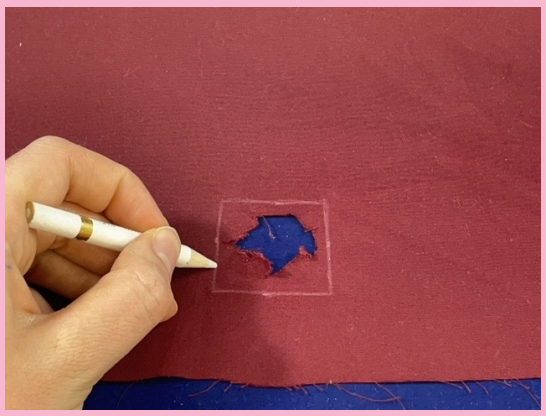

2. Trek een lijn parallel aan het gat vanaf de draad die je zojuist markeerde. Doe dit voor allevier de zijden zodat je een vierkant of rechthoek vormt. Bij linnen en katoen kan je ook de draad markeren. Als je netjes wilt zijn, markeer deze lijn dan in stippellijn.

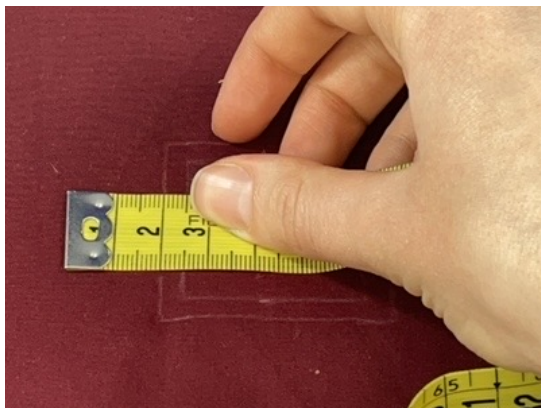

3. Meet 1/2 cm buiten deze eerste lijn (of een andere afstand als je een andere naadtoeslag gebruikt) en markeer deze op soortgelijke wijze. Dit wordt de vouwlijn voor de stof die weg wordt gevouwen.

4. Meet nu opnieuw 1/2 cm buiten dit vierkant en markeer ook deze. Indien mogelijk op de verkeerde kant/ binnenkant van de stof. Dit wordt de lijn waarop je straks de randjes van het versleten stuk vast gaat naaien

5. Meet de buitenste twee rechthoeken en teken ze uit op de extra stof. Ook in het geval van een driehoek kan je even een rechthoek uittekenen. De schuine hoek is daarna met de extra maten alsnog uit te knippen. Er mag namelijk maximaal één schuine zijde zijn, om te voorkomen dat de stof te erg oprekt.

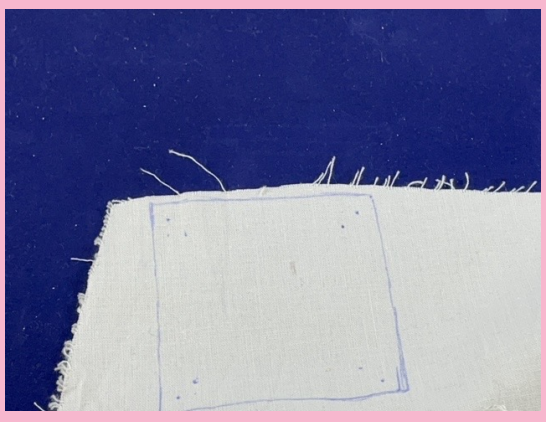

6. Meet wederom een naadbreedte (1/2cm) buiten dit rechthoek en teken op dezelfde manier af.

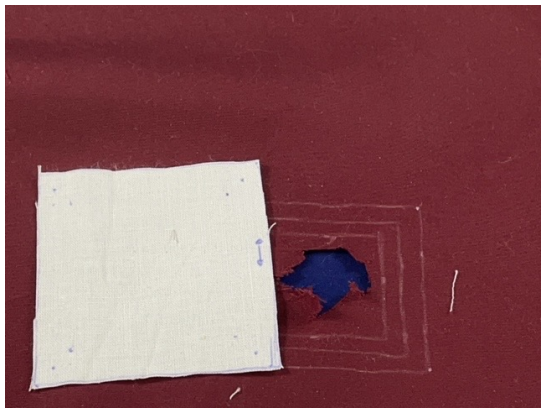

7. Knip het extra stuk uit op deze buitenste lijnen. Vergeet niet te markeren welke draad verticaal liep om zo de stof goed te kunnen vervangen.

In het geval van damast sla je stap 3, 4, en 6 over (dus je tekent slechts één rechthoek maat op beide stoffen) maar is verder deze uitleg te volgen.

Dat gezegd hebbende, het is dus waardevol om het eerste kledingstuk wat een stoplapje nodig heeft te bewaren om lapjes voor andere kleding uit te kunnen knippen. Ze zijn ook in fourniturenwinkels te koop, maar deze zijn vaak van polyester gemaakt.

In het volgende gedeelte is het belangrijk om in de gaten te houden wat de functie is van het kledingstuk en hier komt ook het belang van de samenstelling van stoffen naar voren.

Als het kledingstuk iets onzichtbaars is, zoals een hemd of t-shirt wat je altijd onder een trui draagt, geeft het niet als de reparatie een klein beetje zichtbaar is. Bij kleding die wel heel zichtbaar is wil je zoveel mogelijk de randen van je reparatie verstoppen.

Verder maakt materiaal dus uit. Bij een flanellen pyjama vouw je liever minder randen om dan bij een stukje katoen of linnen, omdat het vouwen van een dikke stof uiteindelijk heel veel bulk geeft, wat oncomfortabel kan worden met het dragen.

KATOEN/LINNEN ONDERKLEDING REPAREREN

Met het lapje voorbereid is het tijd om het gat werkelijk te repareren.

Deze techniek gebruik je dus voornamelijk voor onderkleding, schorten en beddengoed.

Benodigde extra technieken

Naadtoeslag omvouwen

Bij de voorbereiding zijn drie lijnen aangegeven, de kniplijn, de vouwlijn en de naailijn. Je vouwt de kniplijn over de vouwlijn tot de naailijn. Je kan eventueel deze vouw beter vastzetten door hem na het omvouwen kort te persen met een strijkijzer.

Zomen

De vouwlijnen worden omgezoomd. Een zoomsteek gaat als volgt.

NB: Ik ben linkshandig, dus om de uitleg rechtshandig te maken heb ik de foto's gespiegeld. Om deze reden kunnen resultaten in deze en opvolgende uitleggen er anders uit zien.

1. Houd het werk zó dat de te naaien naad van boven naar beneden ligt.

2. (Voor rechtshandige mensen) steek de draad in de stof en laat deze in een hoek linksboven weer uit de stof komen.

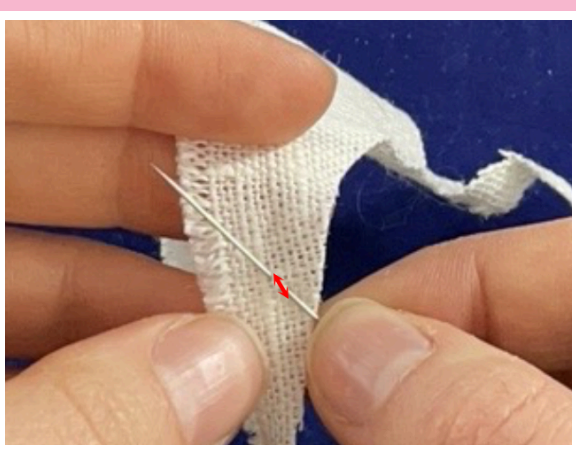

3. Tel de draadjes van de stof tussen het insteken en het op laten komen

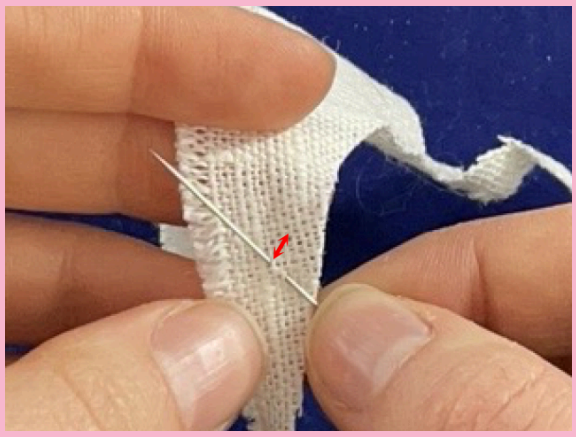

4. Tel deze hoeveelheid draadjes boven het naaigaren met de naald opnieuw af.

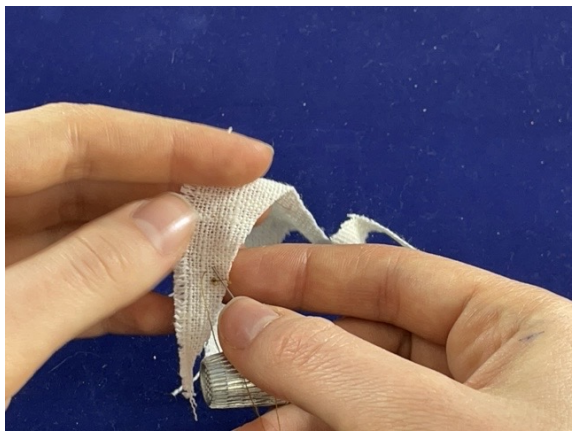

5. Steek de naald in op deze zojuist afgetelde hoogte op dezelfde plek waar je hem bij stap 2 ook instak.

6. Herhaal stap 2 t/m 5 totdat de naad afgewerkt is

Om de steek netjes kleiner te maken is het belangrijk om een klein tijdje te oefenen. Volgens oude standaarden is de ideale steekgrootte twee draadjes. Dat is dus twee draadjes in de breedte en twee in de hoogte.

Linkshandige mensen spiegelen de steek simpelweg ten opzichte van de beschrijving hier.

Inzetten van een stoplapje

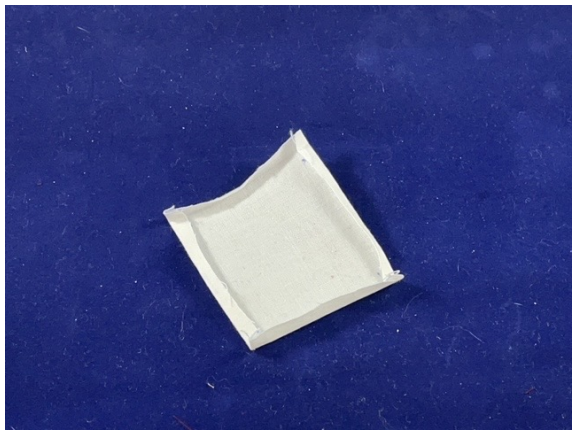

1. Vouw de randjes van het stop lapje om, zodat de goede kant van het lapje naar de goede kant wordt gevouwen. Strijk eventueel

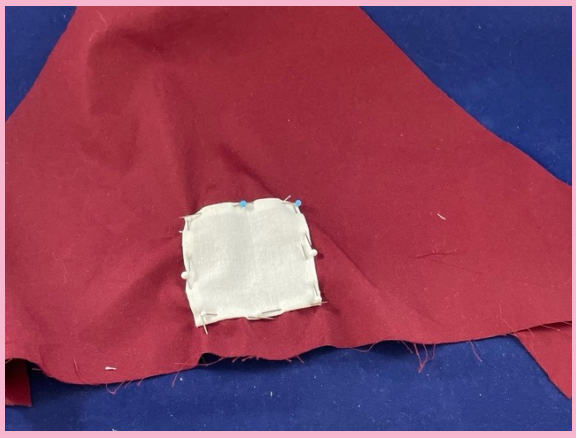

2. Speld het stoplapje op de scheur, zo dat de draad gelijk loopt op het lapje en de kleding. Je speldt de buitenkant kant van het lapje op de binnenkant kant van de stof.

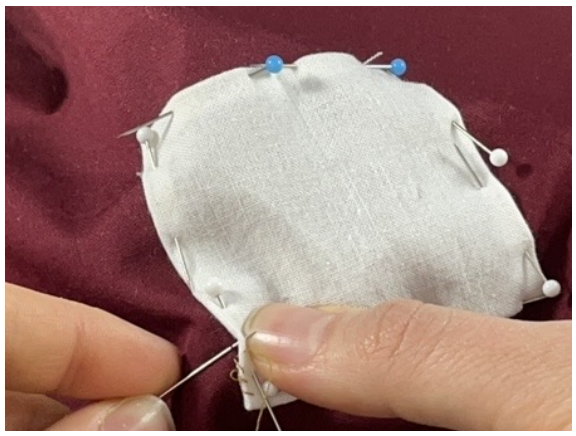

3. Gebruik de zoomsteek om zo de stoplap aan alle vier de kanten vast te zetten. Je kan gewoon het hoekje om gaan in plaats van meerdere keren de draad af te werken.

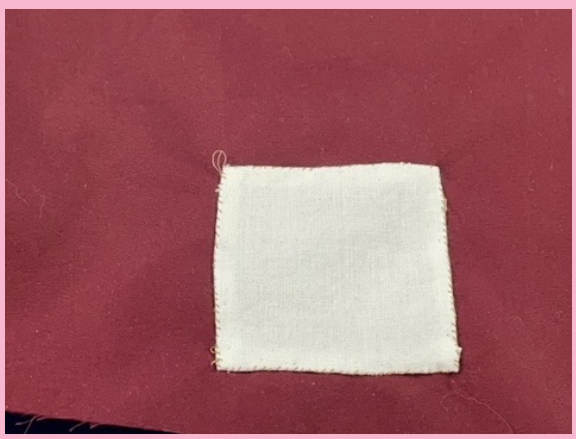

4. Werk de draad af

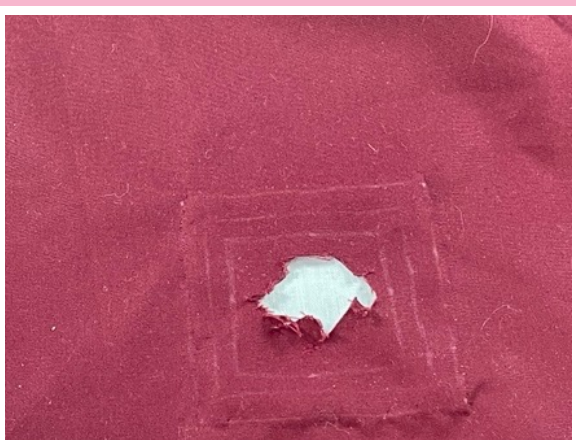

5. Draai nu het project om zodat de goede kant (=buitenkant) boven ligt

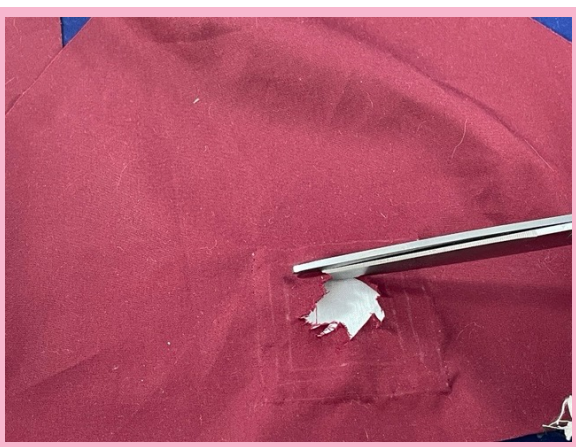

6. Knip het gat weg tot het eerder aangegeven binnenste lijntje.

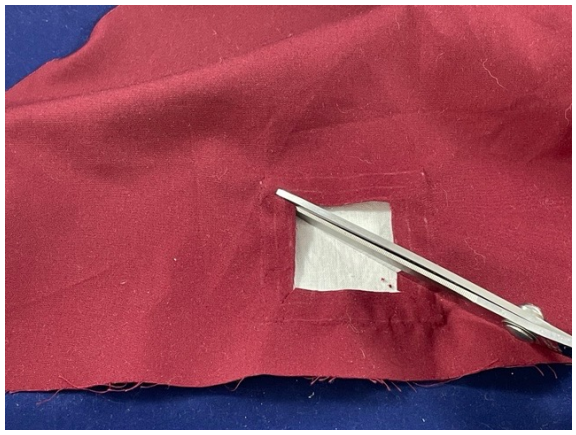

7. Knip de hoekjes in tot twee draadjes afstand van de buitenste lijn.

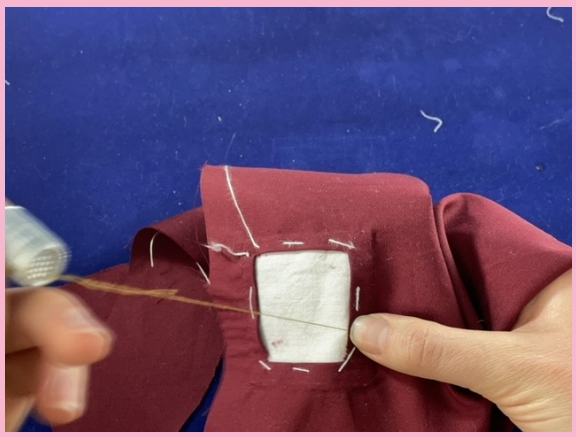

8. Vouw de stof om op de tweede lijn en gebruik opnieuw een zoomsteek om ook deze vouw vast te zetten. Ook hier kan je beter de hoekjes om gaan.

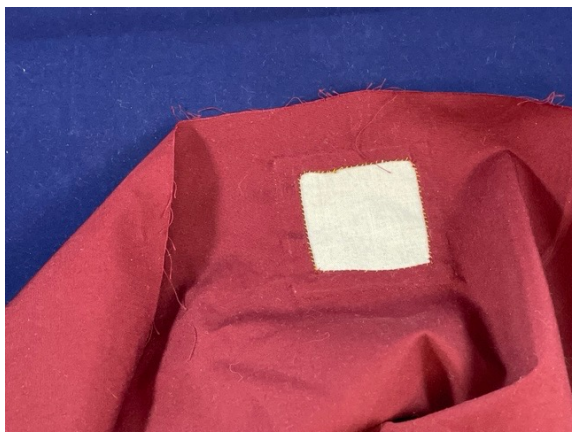

9. Werk opnieuw de draad af

Je stoplapje zit nu vast! *Als dit geen uitleg was zou ik alles in dezelfde kleur hebben gedaan om de reparatie weg te laten vallen.*

PRO TIP: Als je geen last wilt hebben van spelden tijdens de steekjes netjes naaien, rijg dan alles eerst even vast, en verwijder dan de spelden weer.. Je ziet dit al even bij stap 9, maar met een grote steek in een contrasterende draad. Rijgdraad (te koop bij stoffen- en fourniturenwinkels) is hier speciaal voor bedoeld maar het is niet nodig.

DIKKE STOF STOPPEN

Dit is vergelijkbaar met linnen stoppen, alleen worden randen niet omgevouwen om zo te veel bulk te voorkomen. Dit wordt voor bijvoorbeeld wol of flanel gebruikt.

Benodigde extra technieken

Flanelsteek

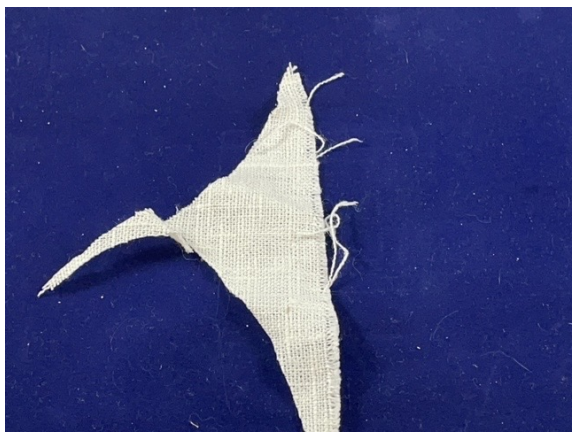

1. Houd de zoom zo dat deze van boven naar beneden ligt. Je begint aan de bovenkant van de stof.

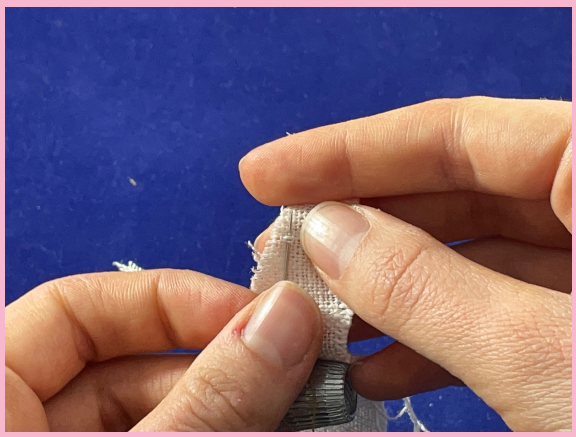

2. Steek de draad in en steek een beetje hoger weer uit.

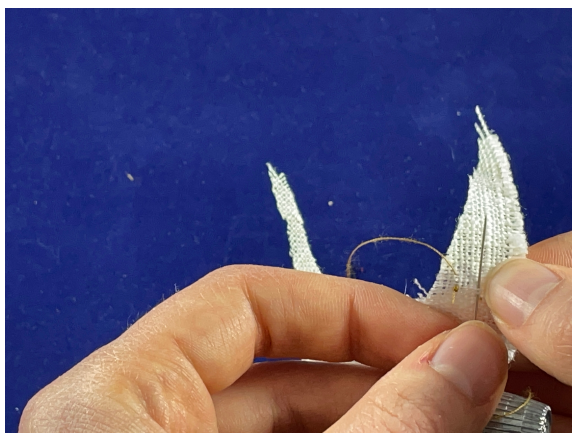

3. Ga nu tweemaal deze afstand draden naar rechts en tweemaal deze afstand draden naar onder. Herhaal stap 2 hier

4. Tel dezelfde afstand als stap 3 draden naar links naar onder

5. Herhaal stap 2 t/m 4 tot het einde van de naad.

Bij het trainen van je oog steek je de draad telkens twee draden in en verplaats je vier draden tussen elke steek.

Inzetten van het stoplapje

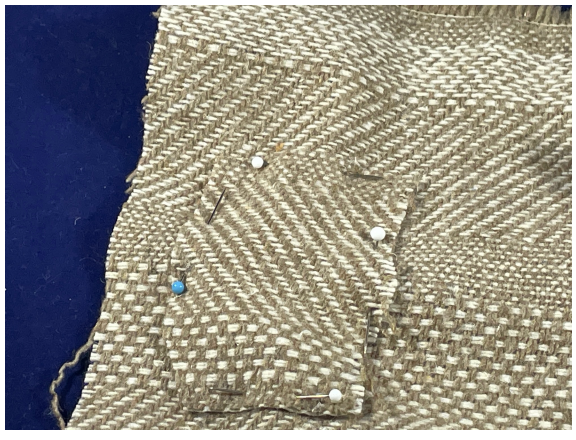

1. Speld het stoplapje op de juiste plaats, op de verkeerde kant (binnenkant) van het project. Denk hierbij aan draadrichting en patroon en speld de goede kant van het lapje op de verkeerde kant van de stof.

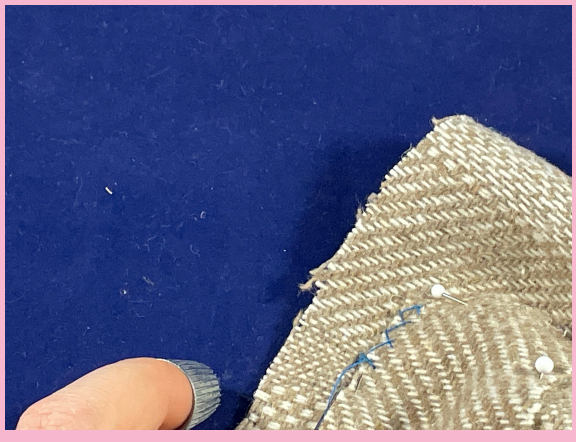

2. Zet de buitenkant vast met de flanelsteek. De ene rij aan steken komt op de dubbele laag en de andere rij aan steken komt op de laag van de oorspronkelijke stof. Ga het hoekje om in plaats van de draad opnieuw af te werken en te starten.

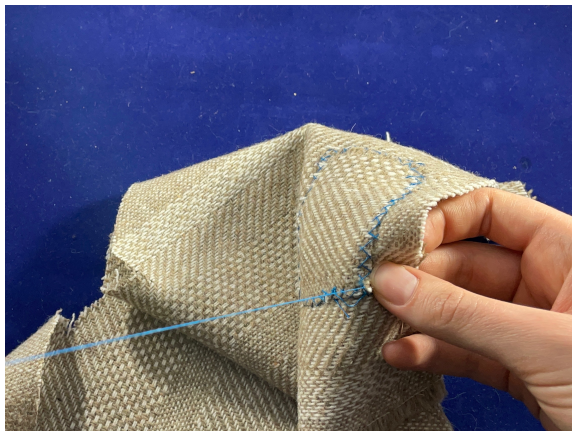

3. Werk de draad af

4. Draai het project naar de goede kant (buitenkant)

5. Knip nu de binnenkant van het gat uit tot 0,5 cm afstand van je eerste stiksel

6 Gebruik nu wederom een flanelsteek (op de goede kant) om de laag vast te zetten. De ene rij komt op de dubbele laag en de andere rij op het stoplapje.

7 Werk de draad af.

DAMAST

Damast is gemaakt van linnen, op een speciaal weefgetouw geweven om er zo ingewikkelde patronen in te krijgen. Het is dus een heel kostbaar materiaal. Het is derhalve zonde om het weg te gooien als het een klein gaatje heeft. Bij een klein gat is opnieuw inweven (zie het laatste hoofdstuk) aangeraden. Als het een groter gat of zwakke plek is, is het inzetten van een stoplapje aangeraden.

Het verschil met de voorgaande technieken is dat, ondanks dat de stof niet dik is, je alsnog het resultaat dun wilt houden aangezien damast vaak voor tafelkleden etc. wordt gebruikt. Een dikke naad hier in valt dus extra op. Het is ook aangeraden bijvoorbeeld voor deze reden

servetten te hebben die het patroon van het tafelkleed matchen, puur om extra stof te hebben. Het tafelkleed kan dan met versleten servetten worden gerepareerd.

Het gat wordt in een perfecte rechthoek geknipt en (zoals bij de voorbereiding al verteld) het extra stuk is exact dezelfde grootte. Met een fijne draad (bijvoorbeeld borduurgaren)wordt de reparatie gedaan. Omdat wordt aangeraden de lap in te weven verwijs ik je door naar het inweven zelf, waar alles uitgelegd staat. Houd in de gaten dat je de laatste 4-6 steken op elke hoek laat overlappen met de volgende zijde, om zo extra stevigheid te krijgen (dus alsof er 4 kleine gaatjes op elke hoek van het stoplapje zitten)

NETTE KLEDING

In nette kleding wil je natuurlijk niet laten zien dat een reparatie plaats heeft gevonden. Om die reden is het extra belangrijk dat de reparatiestof qua patroon overeenkomt met de oorspronkelijke stof, en ook de draadrichting moet gelijk zijn, zodat de functie van de oorspronkelijke stof onzichtbaar over wordt genomen met een nieuwe stof. Specifiek bij deze soort reparatie wil je hierna strijken; waarbij je bij wol (sommige driedelige kostuums) ervoor wilt zorgen dat de wol afgeschermd is van het ijzer met bijvoorbeeld een natte lap stof.

Afhankelijk van het materiaal en jouw niveau kan je verschillende technieken toepassen.

Benodigde extra technieken

Naaien

Een techniek die- niet geheel handig- naaien wordt genoemd. Het verschil tussen deze techniek en zomen is de hoek van de draden. Deze techniek heeft een kleinere hoek, om zo meer stevigheid te verkrijgen. Deze techniek is iets makkelijker omdat je deze op de goede kant doet voor deze specifieke reparatie.

NB: Ik ben linkshandig dus de foto's in dit hoofdstuk zijn gespiegeld.

1. Houd het werk zó dat het werk van boven naar beneden ligt. Steek de draad hier in en laat horizontaal uitkomen.

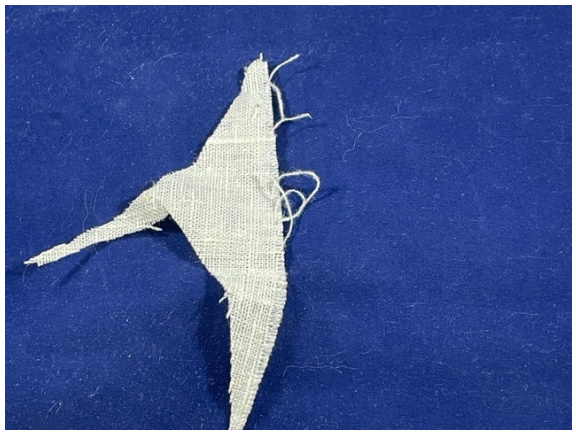

1. Houd het werk zó dat het werk van boven naar beneden ligt. Steek de draad hier in en laat horizontaal uitkomen.

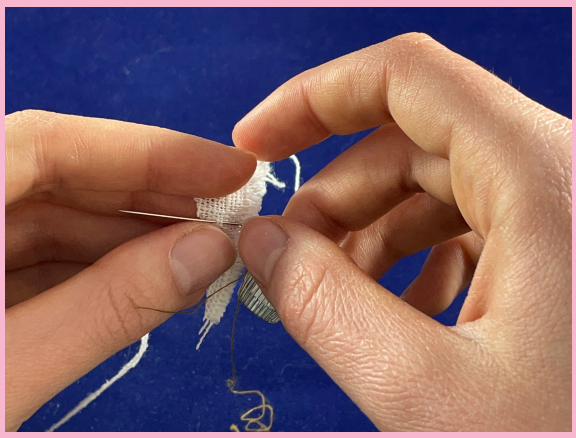

2. Tel deze lengte naar rechts (of links als je linkshandig bent) en naar boven

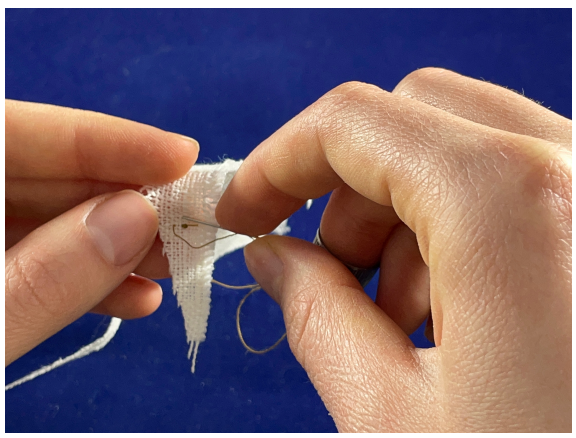

3. Steek de naald hier in en laat deze horizontaal één steeklengte naar links (of rechts, als je linkshandig bent) lopen.

4. Herhaal stap 2 en 3 totdat de naad is afgewerkt

Voor het netjes afwerken en trainen van het oog wordt twee stofdraden aangeraden (zie foto's)

Stikken

Deze techniek is iets moeilijker omdat je de steek op de verkeerde kant doet voor deze specifieke reparatie.

1. Steek de naald in de stof en laat deze één steeklengte

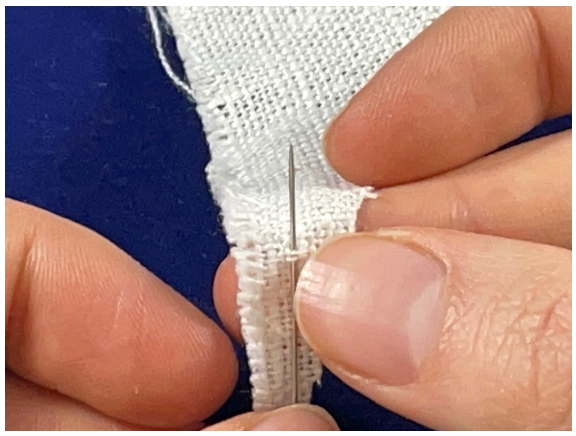

1. Steek de naald in de stof en laat deze één steeklengte verder opkomen.

2. Tel één steeklengte terug af en steek de naald hier weer in

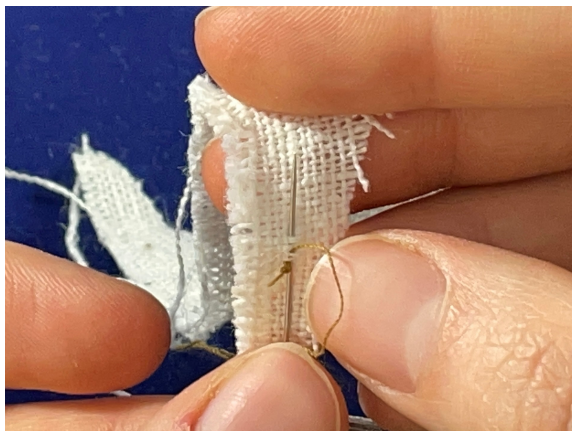

3. Tel nu twee steeklengtes af en laat de naald hier opkomen

4. Herhaal stap 2 en 3 totdat de naad af is. Werk vervolgens de draad af.

Hier wordt bij het trainen van het oog een steeklengte van twee draden aangeraden (dus 2 draden voor stap 2 en 4 draden voor stap 1 en 3

Festonsteek

Er zijn twee manieren om deze steek te doen. Deze steek wordt gebruikt om stofranden of knoopsgaten af te werken.

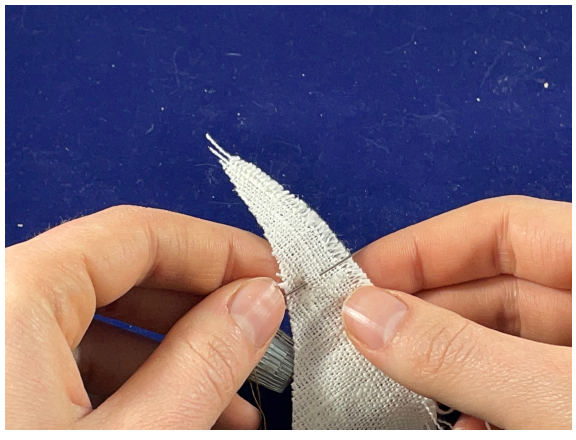

1. Steek de naald in zodat deze haaks op de naad staat. Laat deze voorlopig even in de stof zitten

2. Wikkel de draad (bij voorkeur die het dichts bij de vorige steek zit) eenmaal rond de naald (zodat deze een lusje vormt

3. Trek de naald door, de stof uit.

4. Maak de volgende steek binnen twee stofdraden van de vorige steek

5. Herhaal stap 1 t/m 4

De andere methode gaat als volgt:

1. Steek de naald in zodat deze haaks op de naad staat en laat deze ook uitkomen

2. Voordat de draad volledig aangetrokken is haal je de naald door het lusje heen.

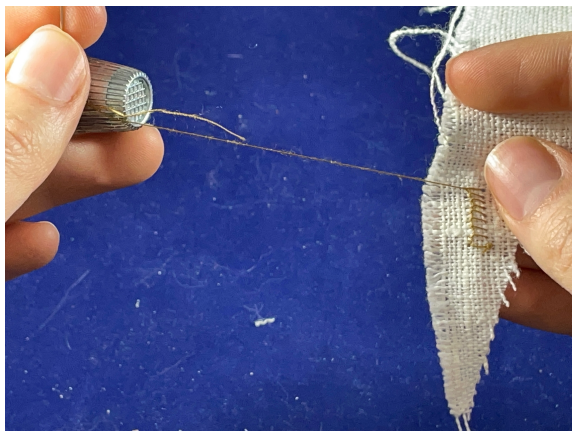

3. Trek de steek aan zodat de extra draad (het lusje) op de juiste plek ligt

Inzetten van het stoplapje

Bepaal of je de “makkelijke” of “moeilijke” techniek wilt gebruiken. De “moeilijke” techniek staat vaak netter. In het voorbeeld is de moeilijke techniek gebruikt.

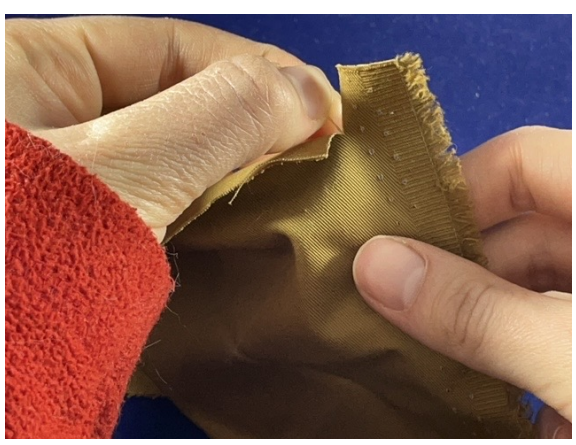

1. Rafel voor de naaisteek voorzichtig een draadje uit de stof van het stoplapje. Deze gebruik je straks om te naaien*.

2. Knip de buitenstof weg tot de eerste lijn.

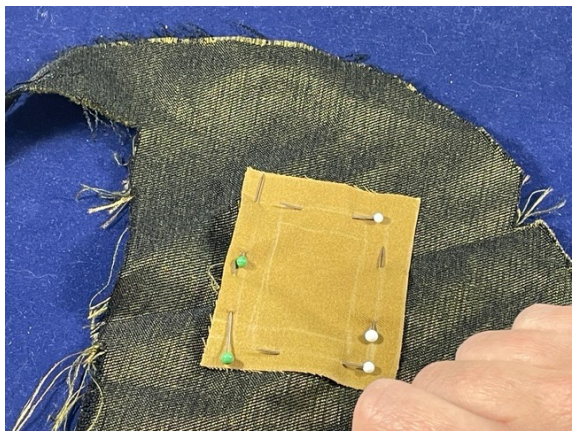

3. Speld het stoplapje op zijn plaats

4. Maak een zijde los en vouw de buitenstof naar binnen weg. Speld en rijg eventueel vast.

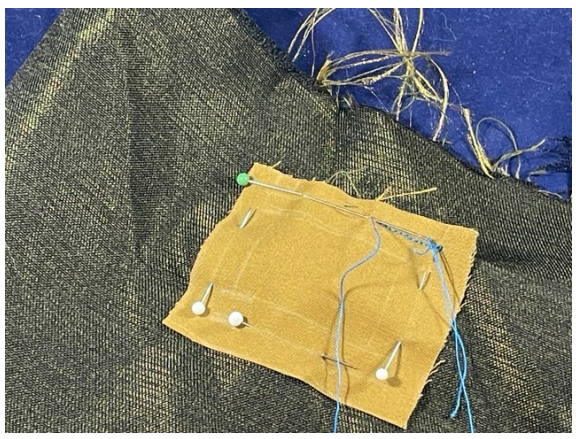

5. Naai de eerste kant vast. Bij de naaisteek kan je makkelijk zien of het goed gaat, bij de stiksteek weet je zeker dat de versteviging er onzichtbaar in zit

6. Als je bij het hoekje aankomt fixeer je de draad tijdelijk. Strijk de naad open. Zorg ervoor dat het strijkijzer een tijdje stil staat in plaats van dat hij er kort overheen veegt (persen) maar niet te lang. (5 á 10 seconden)

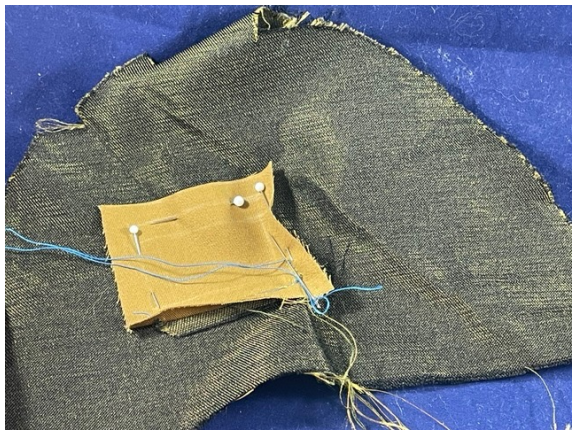

7. Speld nu de tweede naad en naai vast.

8. Herhaal stap 4 t/m 7 totdat allevier de naden genaaid zijn. Knip alle hoekjes tot twee stofdraden vanaf de naad in

9. Als er een voering over de reparatie zit is deze nu klaar. Als er geen voering zit ga je door door de bulk in de binnenhoekjes weg te knippen

10. Werk de randjes af met de festonsteek. Zorg dat de extra draad over de rand van de stof loopt om deze zo extra te verstevigen.

*Als je de sterkte van de stof niet vertrouwt, maak dan gebruik van een matchende draad. Iets donkerder is altijd beter dan iets lichter.

Pro tip: Ik kreeg de plaatsing goed door eerst kort de hoekpunten te spelden en daarna de drie zijden die ik nog niet vast zou naaien. Daarna pas speldde ik de eerste te naaien kant.

KLEINE SCHEUREN/INWEVEN

De basistechnieken zijn hier gelijkend aan die van het stoppen. Het grootste verschil is dat je geen lapje extra stof nodig hebt.

Ik ga eerst over de “normaal” geweven stoffen uitleggen en daarna over damast stof, welke een vergelijkbare maar meer ingewikkelde techniek heeft. Als laatst leg ik uit over de gebreide stoffen aangezien de techniek daarvan significant anders is.

Het is bij al deze reparaties van belang dat je 8-10 draden de onbeschadigde/onverzwakte stof in weeft, want dat is waar deze “brug” op rust. Anders ontstaat er een nieuwe scheur of gat dichtbij de zojuist gerepareerde gedeeltes, en zeker voor damast (aan het einde van dit hoofdstuk) is dat geen fijn vooruitzicht.

BENODIGDE TECHNIEKEN

Rijgsteek

De rijgsteek is een van de simpelere naaitechnieken. Het idee is dat je de draad in de stof mee weeft door met de weving op en neer te gaan.

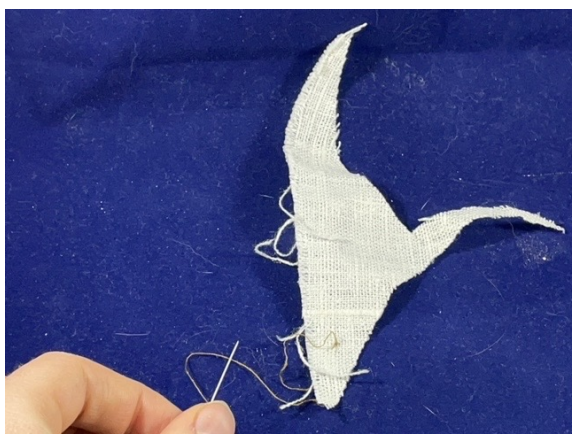

1. Zet de draad vast in de stof, met een knoopje of los eindje

2. Steek de naald in, parallel aan de draad

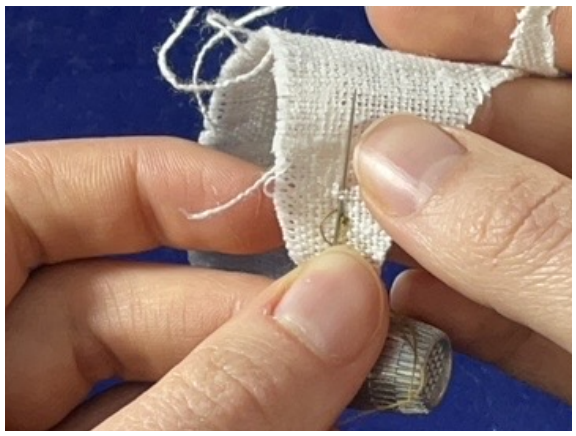

3. Laat de naald op gelijke afstand weer op komen. Nu is de lege ruimte tussen de draadjes even groot als de ruimte die de draadjes beslaat.

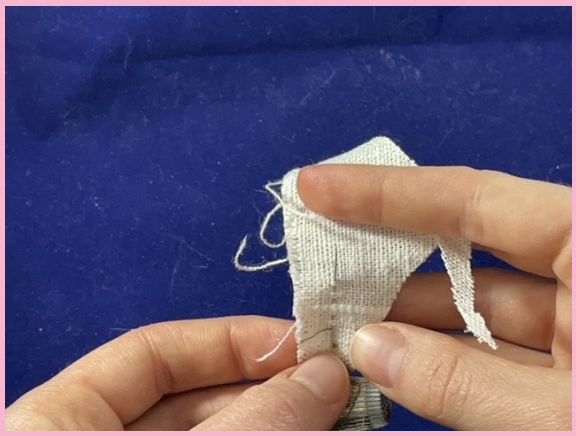

4. herhaal stap 4 tot het naadje is afgewerkt.

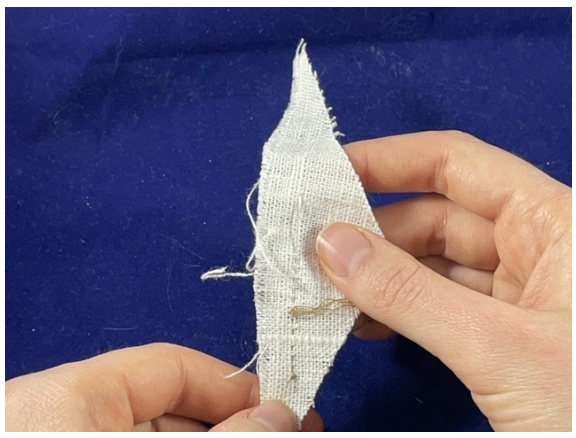

5. Ikzelf doe deze steek net liefst van me af, dus met een naald die naar voren wijst. Je kan deze steek echter ook makkelijk van rechts naar links (of van links naar rechts voor een linkhandig persoon) maken.

Voor een versteviging van de stof wordt vaak elke twee draadjes overgeslagen (zie afbeelding) maar voor het vervangen van weving wordt vaak de weving opgepakt zoals deze reeds is. Dat is dus in de meest algemene stofbinding (de soort weving van de stof heet binding) één draadje oppakken, één draadje overslaan.

Het is handig de Holbeinsteek (borduren) te begrijpen, want, ondanks dat we deze niet direct zullen gebruiken zit wel een soortgelijke filosofie achter het werk.

Bij een Holbeinsteek draai je je werk zó, dat je terug kan steken naar het begin van je naad. Door opnieuw een rijgsteek uit te voeren met dezelfde steeklengte, vormt zich zo een lijntje in de stof. Het verschil met de stiksteek is dat bij het principe van Holbein aan beide kanten een nette steek te zien is, en bij de stiksteek heb je langere, overlappende steken aan de onderkant zitten en aan de bovenkant een netjes doorlopend lijntje.

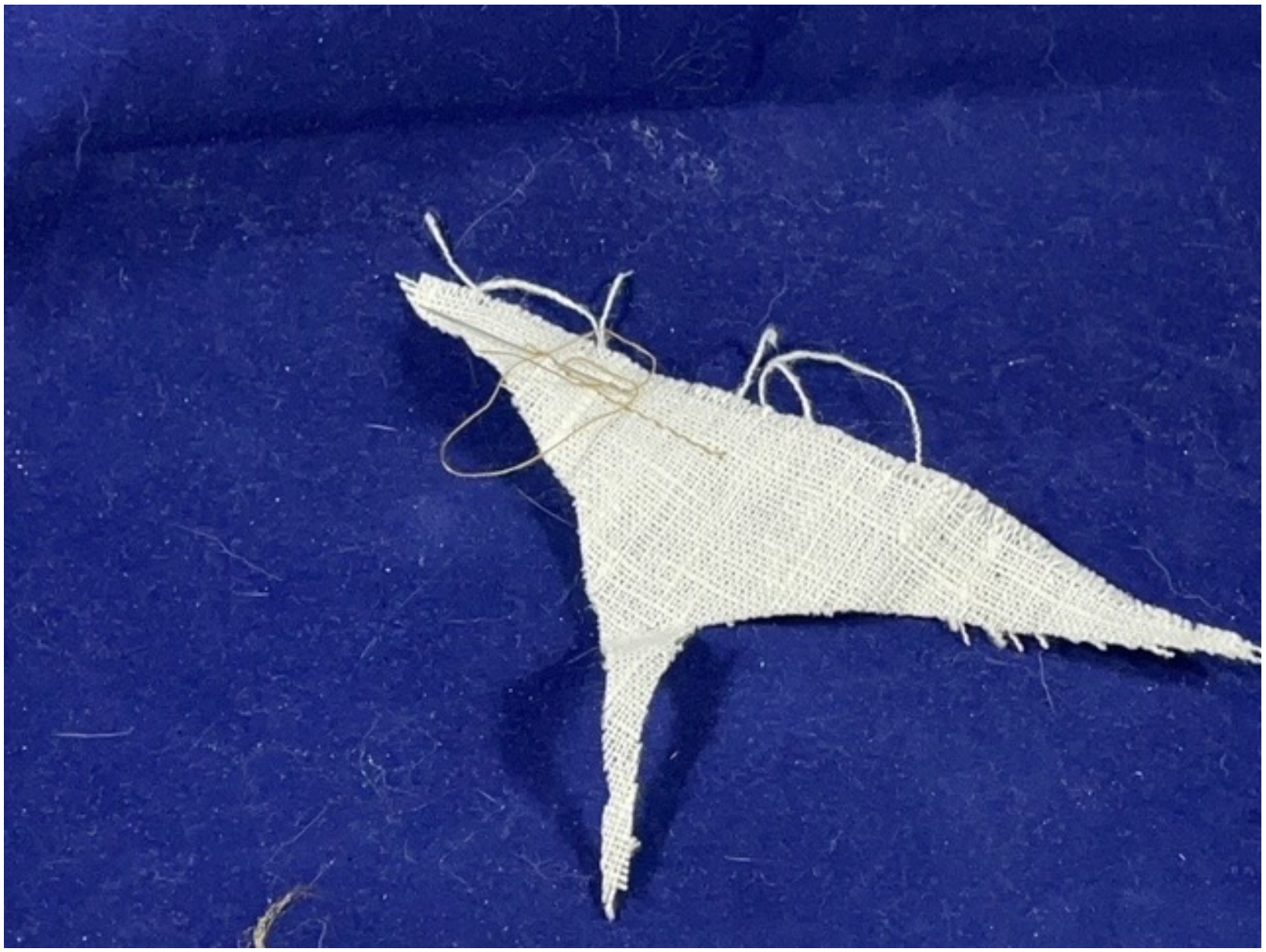

Figuur 5: Holbeinsteek. De gouden draad loopt in een onderbroken lijntje door. Dit is gemaakt op de rijgsteek van afgelopen uitleg, en het werk is dus omgedraaid na het afronden van het eerste rijtje.

ALGEMENE VERSTEVIGING

Wanneer de stof alleen maar dun is, en niet per se doorgesleten is het al waard om deze te verstevigen om zo te voorkómen dat er een gat in valt. Dit doe je door een set aan draden op het zwakke punt in te weven om zo een brug naar de sterke punten te vormen. Als het hele kledingstuk gelijkmatig versleten is zou dat betekenen dat je alles opnieuw in moet weven, dat zou ook een teken kunnen zijn dat het beter naar de recycling kan gaan.

Hoe doe je dit?

Je gebruikt de simpelste vorm van de rijgsteek waarbij je twee draadjes oppakt en twee overslaat.

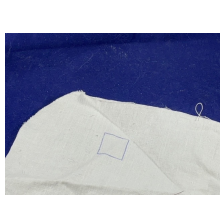

1. Zoek de grenzen van het zwakke punt in de kleding. Teken eventueel af met krijt of uitwisbare pen

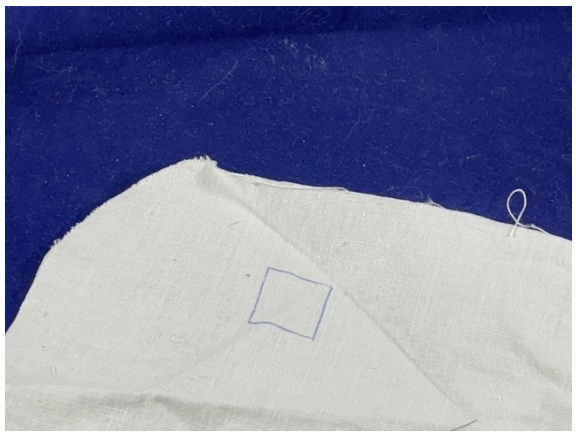

1. Zoek de grenzen van het zwakke punt in de kleding. Teken eventueel af met krijt of uitwisbare pen

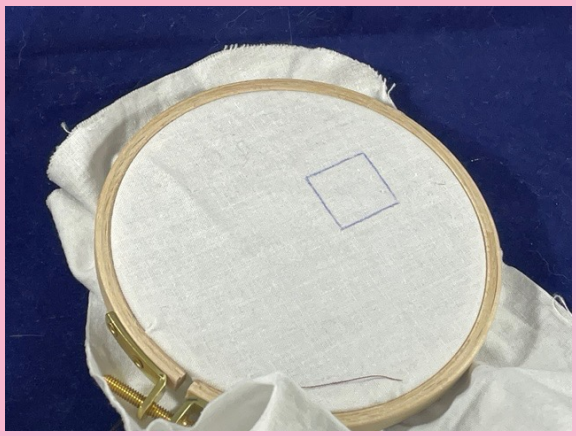

2. Als je dit graag wilt, zet de stof in een borduurring of maak gebruik van een reparatiehulp (zoals een blok of paddenstoel)

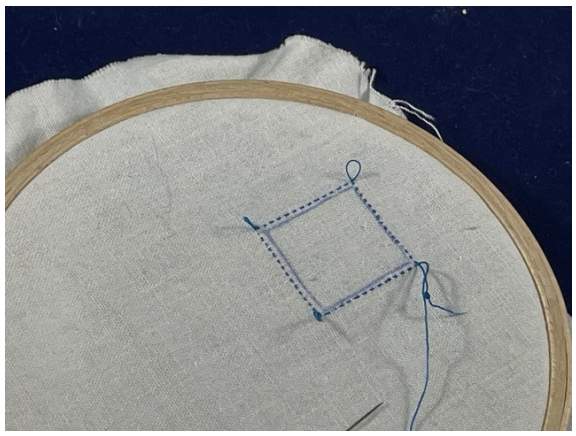

3. Bepaal of de kleding een lichte stof heeft (bijvoorbeeld een blouse), gemiddeld (bijvoorbeeld een vest) of zwaar (een spijkerbroek of werkbroek)

   Bij lichte stoffen volg je de randen van de zwakke plek vrij precies om zo de stof zo flexibel mogelijk te houden. Bij de anderen is de stof vaak al stug dus kan je beter een vierkant of rechthoek rond het zwakke punt tekenen en naaien.

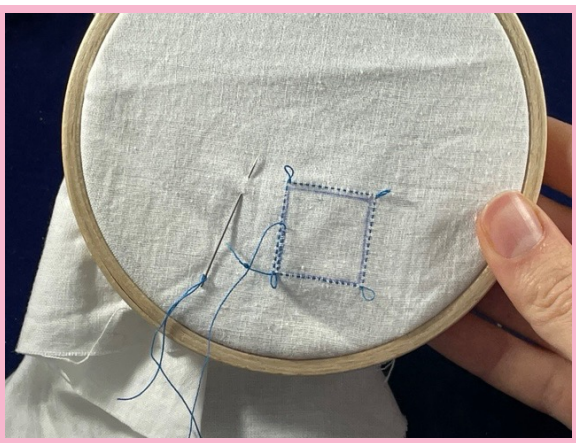

4. Bouw nu de versteviging op. Aan de verkeerde kant (binnenkant) rijg je de draad in met een klein beetje speling. (ongeveer 5% bij katoengaren of 10% bij linnengaren, bij mijn weten krimpt synthetisch niet of nauwelijks)

5. Nu volg je de buitenlijn (of de vorige rijglijn) met een rijgsteek. Bij de meeste stoffen sla je twee draadjes over en pak je twee draadjes op. Bij een hele dikke stof wil je eventueel al overgaan tot één draadje overslaan en eentje oppakken.

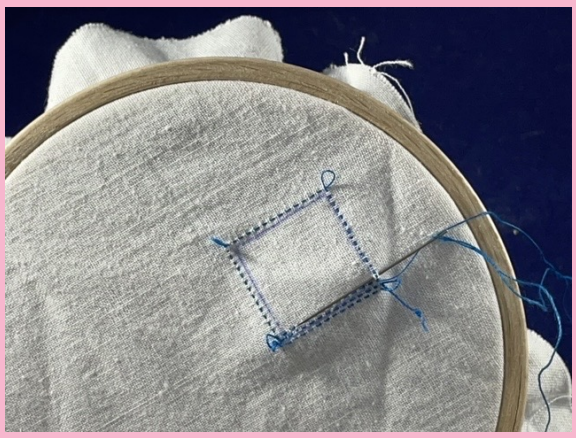

6. Zodra je bij de boven- of onderkant aan komt van je te repareren stuk, maak weer een lusje (5-10% van de lengte) en steek je de naald in op twee draadjes afstand.

7. Net zoals bij de Holbein steek wil je ervoor zorgen dat het punt waar de naald omhoog komt gelijk is aan een plek waar de naald in de vorige rij omlaag ging.

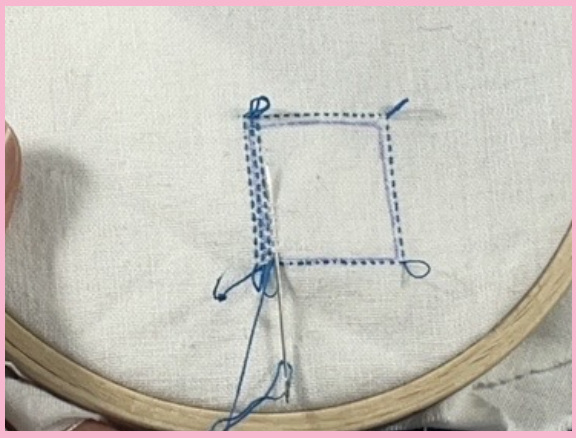

8. Maak nu weer een rijtje rijgsteken terug naar de andere kant van de versteviging. Zorg ervoor dat je de steeklengte gelijk houdt aan hoe deze in de vorige rij was.

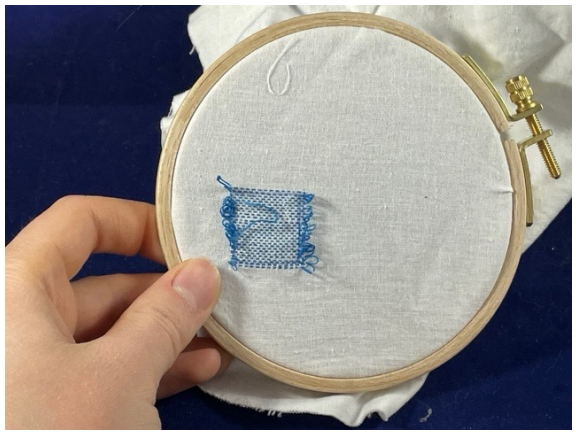

9. Herhaal stap 5-8 totdat je aan de andere scheringdraad van je versteviging komt.

10. Maak hierna de borduurring los of verwijder de reparatiehulp

ALGEMENE REPARATIE

Bij een ingesleten gat maak je gebruik van een reparatie in de stof. De stof eromheen moet vaak ook verstevigd worden dus ook hier is een rijgsteek aangeraden. In dit geval volg je ook de inslag met een rijgsteek.

Hoe doe je dit?

Je gebruikt een gedetailleerde rijgsteek op zowel de schering als de inslag. Als de stof anders geweven is (bijvoorbeeld een spijkerbroek) volg je de weving en bij voorkeur de draadsoort zoals deze rondom is.

1. Teken de randen van de zwakke stof af met krijt of uitwisbare pen. Markeer eventueel een tweede rechthoek 10 draadjes buiten de eerste markering.

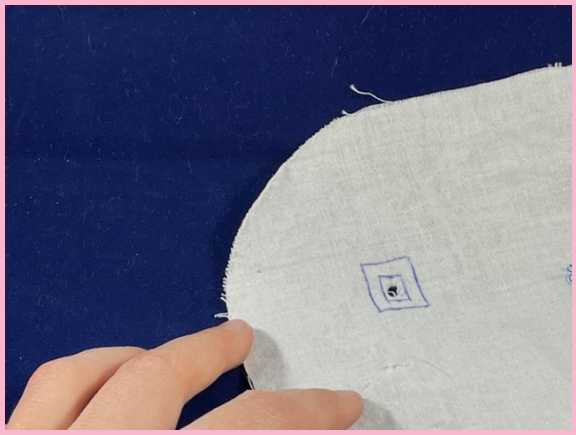

2. Knip de losse of pluizende eindjes weg. Zorg ervoor dat draden die niet kapot zijn niet geraakt worden. Je kan nu de stof in een borduurring zetten of een reparatiehulp plaatsen.

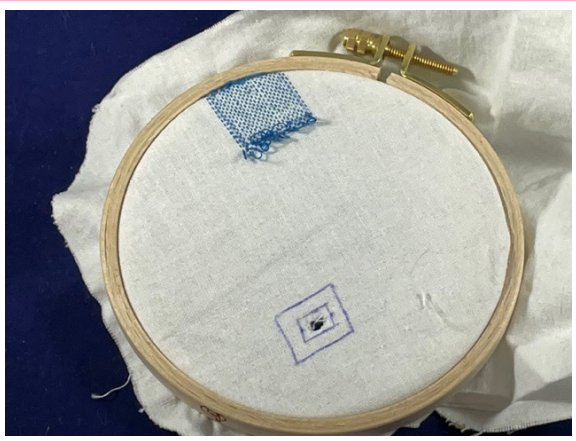

3. Draai de stof zo, dat de verkeerde kant (binnenkant) voor je ligt.

4. Pak de draad die de schering gelijkt. *(voor voorbeeldredenen matcht de kleur dus niet)*

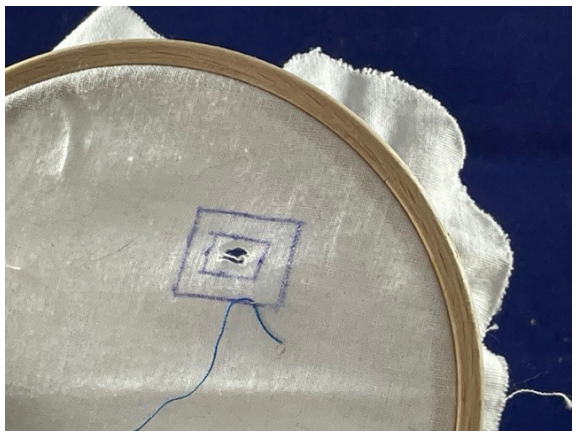

5. Steek deze aan een van de randen in, twee draadjes parallel aan het gat, en met een afstand van 10 draadjes van het gat.

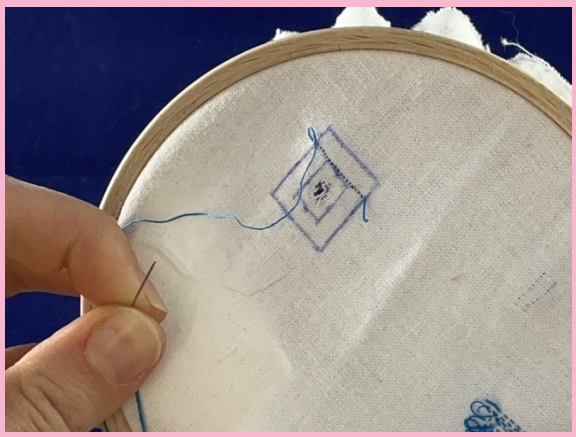

6. Weef de draad met je naald de stof in, bij de meest algemene binding sla je een draad over en weef je een draad in, maar als jouw te repareren stof een andere binding heeft, volg deze!

7. Maak nu een lusje om de reparatie speling te geven bij het wassen Denk aan 5% van de reparatielengte bij katoen en ongeveer 10% bij linnen.

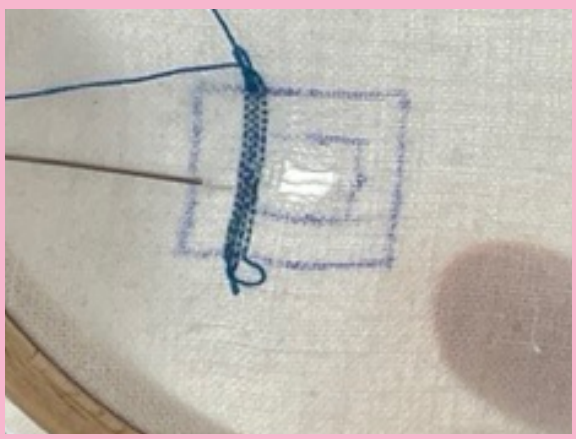

8. Begin nu je tweede rijtje rijgsteken één draadje naast je eerste rij. Zorg er, net zoals bij een Holbeinsteek voor dat de plekken waar de draad stof oversloeg de draad nu onderdoor gaat en vice versa. Als de weving van de stof anders is, volg deze op.

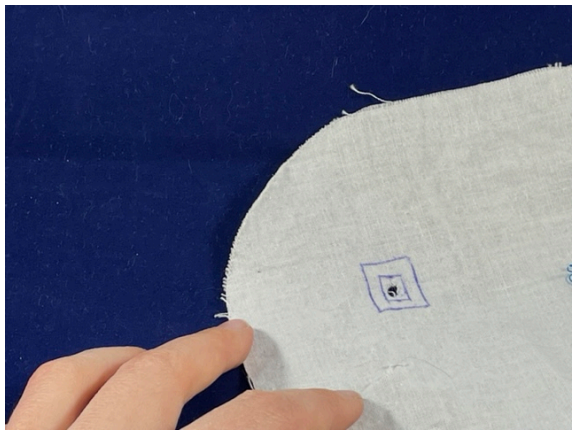

9. Overbrug het gat. Zet er geen spanning op de draad, we repareren het gat niet door het dicht te trekken! Vervolg het weven aan de andere kant van het gat tot de andere kant van het zwakke punt

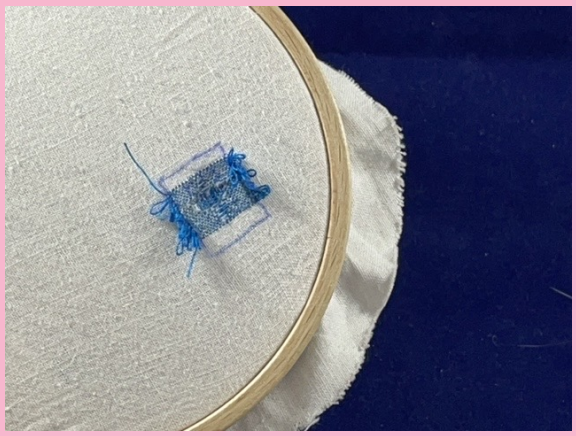

10. Herhaal stappen 6 t/m 9 totdat de hele schering opnieuw is ingeweven

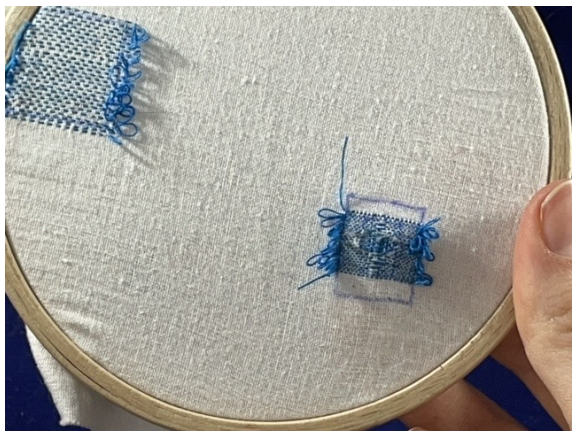

11. Draai de stof nu zó dat je de inslag goed kunt weven.

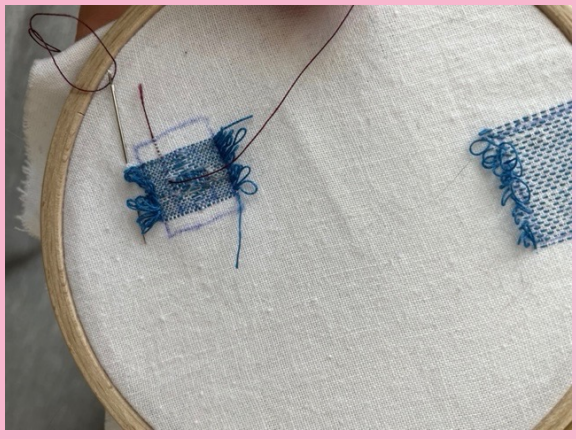

12. Doe dit op gelijke wijze als de schering.

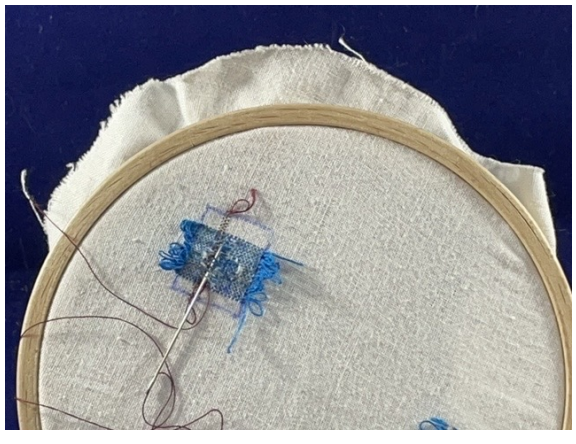

15. Als je bij het gat komt, weef de inslag door de schering heen. Zet de rijgsteek gewoon voort zoals je deze al deed voordat je bij het gat aankwam.

16. Als je bij het einde van de versteviging aan komt (4-8 draadjes verder dan waar de scheringdraden eindigen), maak een lusje zodat de draadjes speling hebben (5-10%) en ga terug. Denk aan de structuur van de weving.
17. Bij het gat is het heel belangrijk om de Holbein techniek in de gaten te houden. Bij het onjuist inweven zal namelijk de stevigheid niet terugkomen in het gat. Let dus heel goed op welke draden waren overgeslagen en welke opgepakt en zet dit patroon correct voort

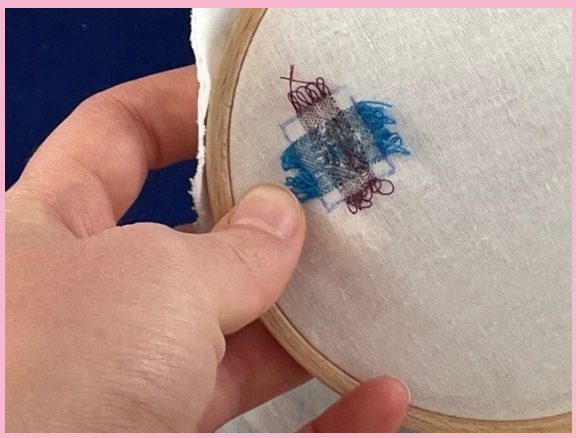

18. Herhaal stap 14 t/m 17 totdat ook de inslag voltooid is.

Het is ontzettend lastig om het gat geheel te bedekken zonder draadjes te beschadigen die aan de rand zitten. Dat is gewoon zo, maar dat betekent niet dat je het fout doet. Dat betekent dat dit een vaardigheid is die een beetje oefening nodig heeft.

DIAGONALE SCHEUR

Door de weving van stof komt deze scheur minder vaak voor, tenzij er gevaarlijk is omgegaan met scherpe materialen.

Deze reparatie is eigenlijk gelijk aan bovenstaande, de algemene reparatie, maar omdat de stof eromheen vaak niet dun is, hoef je hier minder rekening mee te houden. Wat je in plaats daarvan het beste kan doen is een aantal draadjes (10-11) afstand van beide kanten van de scheur meeweven.

De techniek is gelijk aan wat vooraf beschreven werd. Is iets niet duidelijk, sla dan vooral daarnaar terug. De verschillen staan in deze uitleg beschreven.

Zet in geen geval kracht op de scheur. Bovenin de foto is kracht op de scheur gezet, en de stof is daardoor uitgerekt. Daarnaast rafelt de stof een beetje als je deze repareert. Door kracht op de stof te zetten is deze

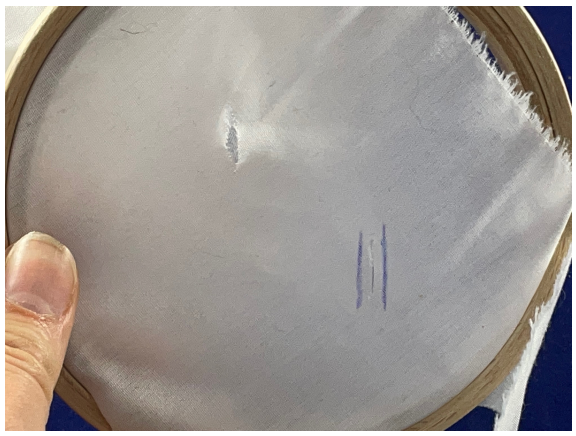

Zet in geen geval kracht op de scheur. Bovenin de foto is kracht op de scheur gezet, en de stof is daardoor uitgerekt. Daarnaast rafelt de stof een beetje als je deze repareert. Door kracht op de stof te zetten is deze rafeling een onnodige hoeveelheid.

1. Zorg dat het vierkant waar de scheur zich in bevindt + 2 á 3 draden aan De stof is niet zwak. Een rijgsteek met twee draadjes afstand is daarom voldoende. De extra draden aan de rand zijn bedoeld om uitscheuren te voorkomen.

2. Zorg ervoor dat de randen van de reparatie voor zowel schering als inslag parallel lopen aan de randen van de scheur. Teken eventueel de parallelle lijnen af op de stof

   Doe dus vooral niet wat er op de foto is gedaan tot dit punt. Merk in plaats daarvan de balpen lijnen op.

3. Trek met de reparatiedraad de randen van de scheur aan elkaar. Doe dit nadat de rij af is om uitrafeling zo goed mogelijk te voorkomen.

4. Weef de inslag op soortgelijke wijze in.

   Merk op hoe de inslag wel in een keer parallel ingeweven is.

Als kleding vast komt te zitten aan een spijker of doorn scheurt de stof uit. Niet diagonaal zoals boven beschreven, maar eerder zowel horizontaal als verticaal. Ook deze stof wordt op gelijke wijze gerepareerd als de algemene reparatie. Het grootste verschil is, dat alleen de scheringdraden worden ingeplaatst waar deze gebroken zijn, en alleen de inslagdraden worden geplaatst waar deze gebroken zijn. Door minimaal 6 draadjes naast de scheur mee te weven, kruisen schering en inslag elkaar op de plek waar de winkelhaak is begonnen, waardoor alle stof voldoende wordt verstevigd. Voor instructies verwijs ik je wederom naar die van de algemene reparatie. Er zijn echter enkele verschillen

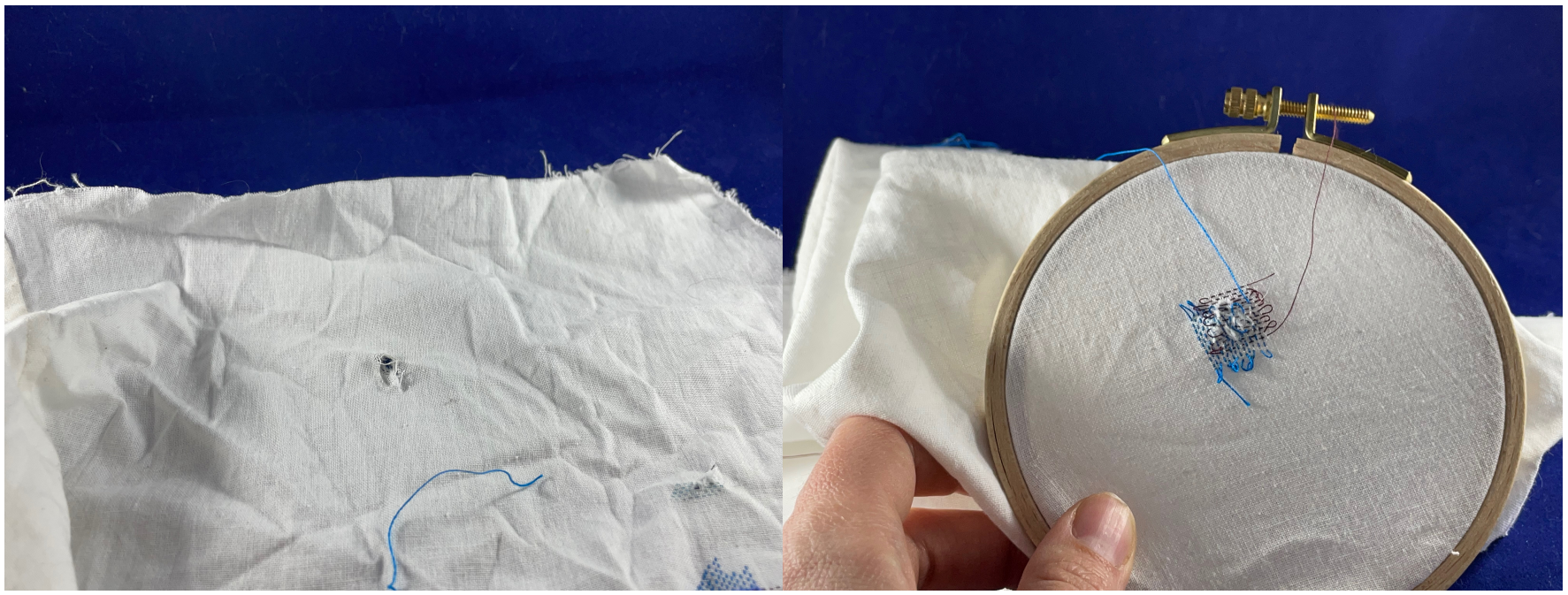

1. Een algemene reparatie is bedoeld voor een gat, geen scheur. Om deze reden hoef je slechts de gebroken draden opnieuw in te weven
2. Door deze techniek toe te passen is de plek waar een scheur een gat wordt (de plek waar de winkelhaak begon) ook “automatisch” dubbel ingeweven.
3. Er zit geen zwakke stof rond het gat (als het goed is) buiten de stof direct rond de beschadiging, dus de versteviging hoeft niet zo ver te lopen.

GEBREIDE STOFFEN

Een gebreide stof is gemaakt uit één draad die met zichzelf geknoopt is om zo een lap stof te vormen.

Als op welke wijze dan ook hier een beschadiging in komt, zullen alle knopen uit elkaar vallen waardoor, als men te lang wacht, het gebreide kledingstuk niet meer is dan een aantal

draden. Om die reden is het belangrijk om alle stukjes die uitkomen op het gat goed af te werken.

Het grootste verschil is dat je gebreide stoffen aan de goede kant (buitenkant) van de stof plaatst. Afwerkingen komen, zoals altijd, aan de binnenkant (of verkeerde kant)

Als een gebreide stof slechts zwak is, kan je een stuk van je breiwol met een stopnaald (een dikke, stompe naald) gebruiken om de zwakke draden te “mengen” met een nieuwe, stevige draad. Let er hierbij op dat je deze versteviging goed de verstevigde stukken in werkt om zo een werkelijke “brug” te hebben waar de versteviging op rust. Ikzelf zou dit met een gelijk gekleurde draad doen, maar dat is uiteraard niet verplicht.

Als een gebreide stof een gat heeft, werk je als volgt.

Benodigde extra technieken

De “valse” breisteek (mazen)

Hoewel deze techniek mazen is genoemd en in literatuur wordt vermeld dat deze niet van “echt” te onderscheiden is, is deze steek de “legitieme” werkelijke manier waarop gebreide stof gewoven is. Het gebruikte systeem is hetzelfde principe als handbreien of dus breien met breinaalden. Waarschijnlijk wordt de steek niet een breisteek genoemd in naaiterminologie genoemd omdat deze niet met breinaalden gemaakt is.

Rechts mazen

1. Steek de naald in je breiwerk en laat het uiteinde aan de verkeerde kant achter.

2. Laat je draad over de gebreide steek lopen en steek de naald achter de twee draden boven deze steek. Of achter de spandraden langs bij het repareren van stof

3. Laat nu de draad voorlangs lopen en steek de naald in in hetzelfde lusje waar de draad uit omhoog kwam

4. Steek de draad achterlangs door naar het volgende lusje en herhaal.

Averechts mazen

1. Steek de draad in je breiwerk en laat het uiteinde aan de verkeerde kant achter.

2. Steek de draad over je huidige steek. Laat deze achterlangs naar de rij erboven lopen (dus steek de naald schuin in).

3. Steek de draad over de steek in de hogere rij of over de twee spandraden als je stof repareert.

4. Steek de draad in en laat hem uitkomen in hetzelfde lusje waar je dezelfde draad eerst naar boven liet lopen.

Hoe werkt dit?

1. Span het gat over een stuk karton met de goede kant (buitenkant) naar jou toe of plaats deze (voorzichtig) in een borduurring

   Ik had geen gebreide reststoffen, dus dit is een trui die ik intact heb gelaten.

2. Ontrafel (voorzichtig) de kapotte stukken met de stopnaald, om zo het gat rechthoekig te maken. Zorg dat alle losse eindjes aan de verkeerde kant zitten, dus tegen het karton aan.

   Met wit draad geef ik aan hoe het gat geknipt zou zijn.

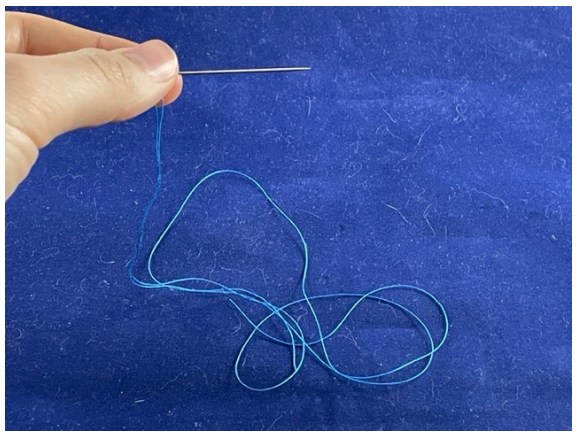

3. Rijg een draad in de stopnaald. Dit is een tijdelijke draad, dus kan van elke kleur zijn. Als je graag overzicht hebt, raad ik aan deze draad een andere kleur te maken.

4. Plaats deze rechtsboven aan de goede kant (of linksboven als je linkshandig bent) zodat deze vast zit in een “correct gebreide” (of onbeschadigde) lus.

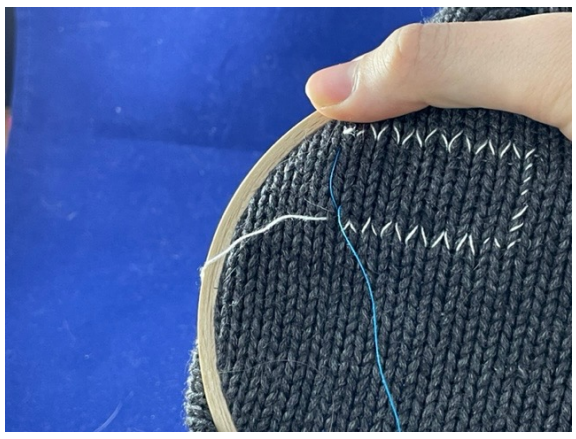

5. Span de draad nu verder naar de eerstvolgende lus in de beschadiging onderin

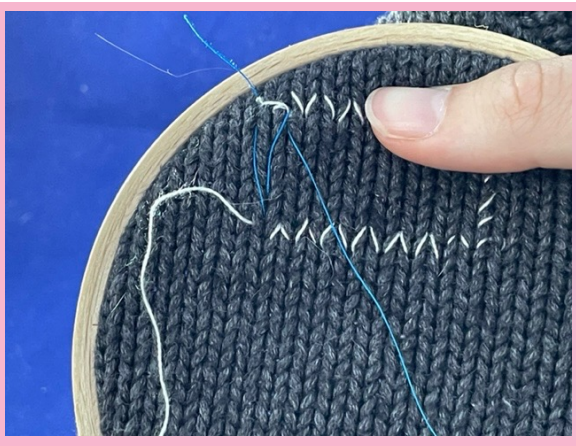

6. Span de draad naar de eerstvolgende lus in de beschadiging bovenin

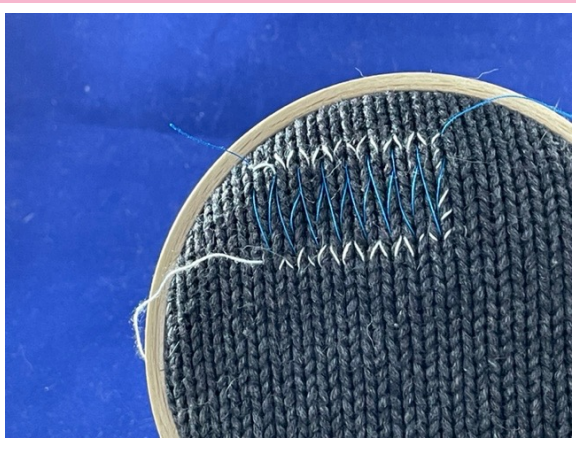

7. Herhaal stap 5 en 6om zo de gehele beschadiging op te spannen met draad. Let er op dat je geen lusjes overslaat. De draden die in de vorige rij zaten hoeven niet meegenomen te worden, deze zeker je door de kapotte lusjes te zekeren.

8. Steek de draad in een onbeschadigde lus bovenin en knoop vast.

9. Als het goed is kan je nu twee dingen constateren

   1. De lusjes zitten nu allemaal vast in de spanning. het werk is nu gezekerd, maar nog niet af.

   2. Je hebt een set aan “punten” gevormd. Bovenin heb je een punt meer dan onderin doordat je bovenin begon en eindigde, en door het eerdere uitrafelen er evenveel lusjes boven- als onderin zouden moeten zitten welk reparatie nodig hebben.

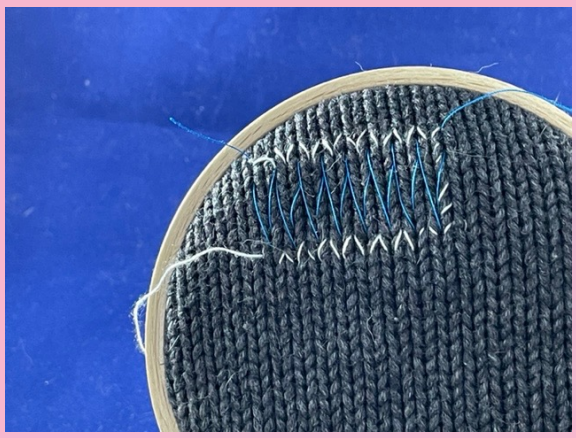

10. Nu kan je beginnen met het breiwerk vervangen. Kijk goed waar de oorspronkelijke kleding nog stevig is, want hier wil je beginnen

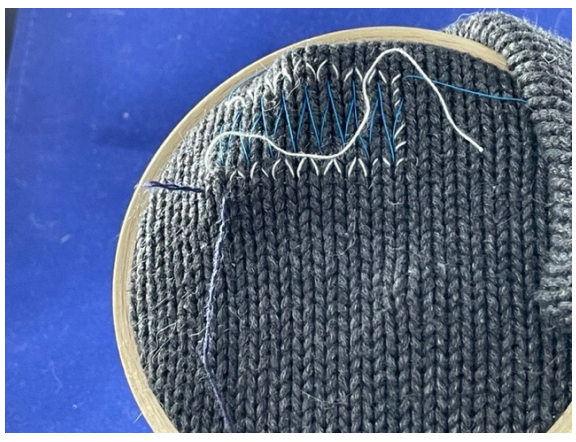

11. Steek je naald rechtsonder in waar je wilt beginnen (of linksonder voor linkshandigen)

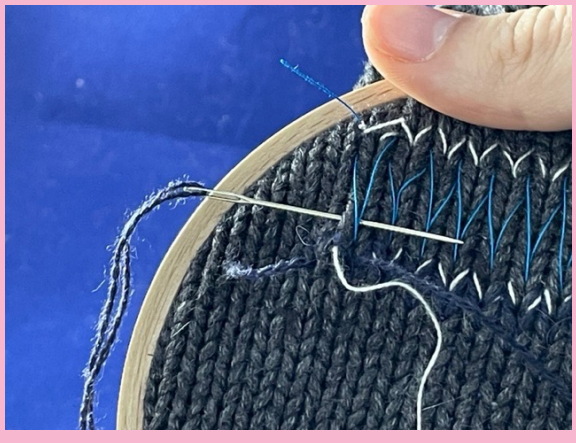

12. Volg het breiwerk met de maassteek.

13. Als je bij het gat aankomt, maas dan door de bestaande lus onder het gat, en daarna over de spandraden.

14. Werk hierna jouw reparatie het bestaande breiwerk in. Vorm een klein lusje om de volgende rij te starten en maas weer zoals eerder beschreven.

15. Als je aan de bovenste rij van je maaswerk zit, en deze dus weer aan de bestaande lusjes kunt binden, haal dan voorzichtig de spandraden los, het moment nadat je de maassteek rond deze spandraden voltooid hebt.